

Będziemy silni i potężni, będziemy uzbrojeni - kupując
POŻYCZKĘ OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ!

GAZETA GDAŃSKA

10
FEN.

Nr. 99

Piątek, 28 kwietnia 1939

Rok XLVIII

O czym kanclerz Hitler dziś... nie będzie mówił

Omówienie dnia politycznego

A zatem dziś kanclerz Hitler będzie przemawiał. Zacznie o godz. 12 a skończy o 3. Nie jest to rekord, ale wyczyn oratorski nielada.

Wszyscy się interesują o czym dyktator Rzeszy będzie mówił. Pełno jest domysłów. Nikt wszakże dokładnie nie wie. Wiadomo jest tylko o czym... nie będzie mówił. A to też interesujące. Wyliczmy te punkty, które generalny mówca Rzeszy pominię: 1) O nieudanej wyprawie po runo bałkańskie; 2) O zbliżeniu Rumunii do państw Zachodu; 3) O stanowisku Japonii, nie chcące drażnić Ameryki; 4) O tym, że Litwinów jest w Turcji na... Ribbentropie on vPapena; 5) że w Niemczech jest specjalista od Sudetów von Papen ale brak... von Papu; 6) o tym, że wschód Europy gardzi zaszczytem należącym do niemieckiej przestrzeni życiowej; 7) że Benito Mussolini powtarza: langsam, langsam aber sicher (powoli ale skutecznie); 8) że Włosi tak bardzo nie palą się do wojny i patrzą nieufnie na wzrost potęgi III Rzeszy; 9) o tym, że Jugosławia nie dała się uwieść obietcom — cacankom; 10) że Stany Zjednoczone uchwałyły dodatkowy budżet wojskowy i że zrobiła to samo Francja; 11) ...że os na wodach Morza Śródziemnego nie będzie się mogła poruszać, najwyżej na kontynencie; 12) ...że Anglia przełamala wstręt do służby wojskowej; 13) ...że gen. Franco wypiera się złych zamiarów wobec Francji i powoli zaczyna być Franco...filem; 14) ...że w Czechach budzi się samopoczucie i ambicja narodowa itd. itd.

„Hell Hitler“...

Ten serwis niepowodzeń wystarczy. A byłby on tu, na tym miejscu obszerniej wyłożony, gdyby nie brak czasu.

Wszakże i tyle wystarczy, ażeby kanclerz Hitler w swoim mówie był powściągliwy w treści bojowej. Owszem, ton będzie gwałtowny; owszem będzie pobrzękiwanie mieczem.

Jednak kto mieczem, mówi ewangelia — wojuje, ten...

Nie o to chodzi. Nikt z państw Ententy nie czyha na całość narodu niemieckiego. I pewien jestem, gdyby dziś kanclerz Hitler zrobił niespodziankę i, zamiast mówić trzy godziny, rzekł jedno magiczne słowo: Pokój ludziom dobrej woli! a w konsekwencji „rzucił karabinem o bruk ulicy Wilhelmstrasse, niechybnieby sam Roosevelt zawołał:

Hell Hitler!!

Do 12 godziny nic nie wiemy.

A możeby się tak zabawić w politycznego przepowiadacza i tu zaryzykować odpowiednio wojna jutro, czy pokój?

Nie lubię tego rodzaju przemądrzałej publicystyki. Można tylko zgadywać i... myśleć się.

A swoją drogą świetna okazja do rozbicia zakładów. Nie doradzam hazardu, nie kuszę do złego, ale w takiego totalniaka... przepraszam — totalizatora, można się zabawić.

Ja stawiam na pokój?

Na jak długo?

Właśnie, tu sęk.

Szukasz poko'u...

I jeszcze o jednym, bodaj najważniejszym szczególnie nie będzie kanclerz Rzeszy

mówił, a mianowicie o tym, że w bliskim otoczeniu kanclerza nie ma zgody, co do jednolitości linii postępowania.

Za kursem ostrym jest sam kanclerz. Ribbentrop. Hess, Rosenberg i Himmler; za umiarkowanym: Goering, Neurath i... cały sztab Reichswehry.

Pokojowy odłam to wojskowi, wojownicy czy zespół... cywile. Paradoks, co?

I wreszcie kanclerz Hitler nie wspomni swym rodakom, że wschodni sąsiad — Polska na wypadek „sugestyj” w ostatniej potrzebie może wystawić 6 milionów żołnie-

rzy, a to dlatego, że jesteście narodem młodzieży, jak żaden inny naród, a Niemcy narodem... landwehry.

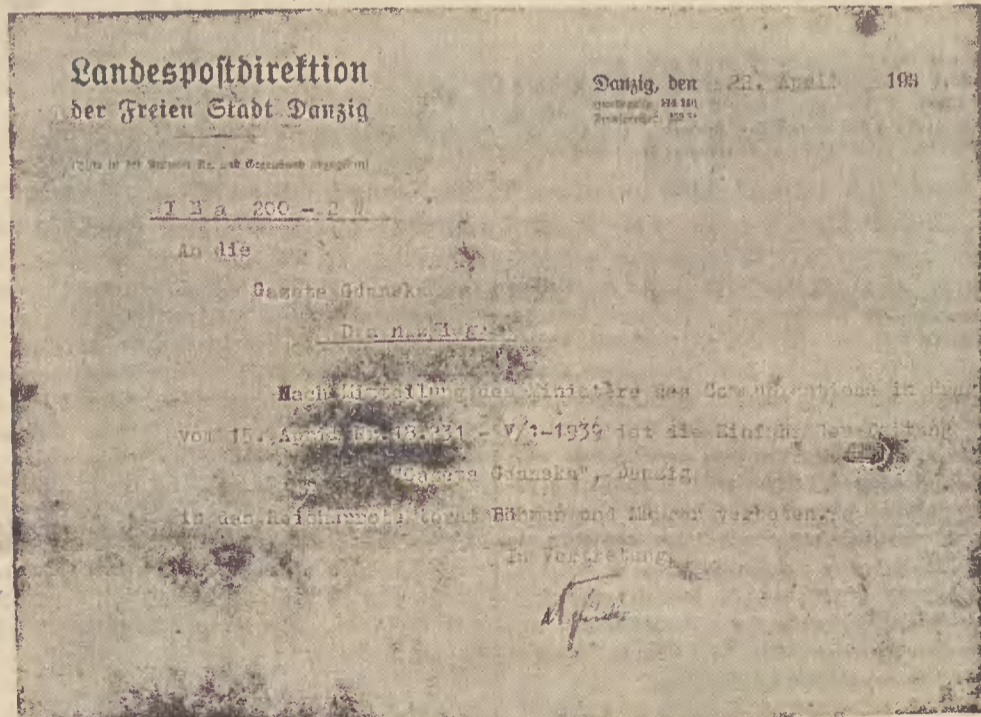
Pomimo wyteżonej propagandy, przyrost ludności niemieckiej nie odpowiada... przerostowi zbrojeń.

Więc, gdy ktoś będzie o godz. 12 słuchał mowy z Berlina (u nas, chwała Bogu, można słuchać stacyj, jakich się komu żywnie podoba!) niech o tym wszystkim co wyżej pamięta, i niech po zamknięciu głośnika przypomni sobie, że chcąc wygrać pokój, trzeba mieć na wojnę. Inaczej: Szukasz pokoju... wstąp na chwilę po Pożyczkę Lotniczą. (—ski).

„Gazeta Gdańska“ zakazana w Czechach

Reprodukowane powyżej pismo otrzymała „Gazeta Gdańska” od dyrekcji poczty gdańskiej. Treść pisma jest delikatnie się wyrażając — dość dziwna, przy tym cha-

teren samej Rzeszy, odebrany został debitem na terenie „protektoratu” czecho-morawskiego. Świadczy to o tym, że rodacy pana Hachy nie mają podlegać „niebezpiecz-

Tekst pisma jakie nadeszło z Senatu gdańskiego do naszego bratniego organu „Gazety Gdańskiej”.

rakterystyczna dla stosunków panujących w protektoracie.

Okazuje się więc, że najwidoczniej język francuski a nie czeski, czy... niemiecki stał się językiem oficjalnym, o czym świadczy francuska nazwa ministerstwa komunikacji.

Najbardziej jednak znamienity jest fakt, że „Gazecie Gdańskiej”, która dochodziła na

„Gazecie Gdańskiej”, która dochodziła na teren samej Rzeszy, odebrany został debitem na terenie „protektoratu” czecho-morawskiego. Świadczy to o tym, że rodacy pana Hachy nie mają podlegać „niebezpiecz-

Wielka zaiste strata materialna dotknęła „Gazetę Gdańską”...

Dyplomatyczna ruchliwość Sowietów

P. Potemkin odwiedził Rumunę, Bułgarię i jedzie do Turcji

SOFIA. Dziś rano, jadąc z Bukaresztu, przybył do Sofii p. Potemkin, zastępca komisarza ludowego spraw zagranicznych Z. S. R. R., który odbył rozmowę z bułgarskim premierem i ministrem spraw zagranicznych.

Popołudniu p. Potemkin wyjechał do Ankarę wraz z charge d'affaires poselstwa sowieckiego w Sofii. Przep. Red.: Przedtem już wyjechał

do Turcji Litwinow, a teraz jego zastępca. Pan von Papen, który bawi w Ankarze, nie będzie się czuł swojo.

Zabiegi Niemiec i Sowietów w Turcji

ANKARA. Ambasador niemiecki von Papen przybył dzisiaj rano do Ankarę. (Przep. Red.: Dziś przybył również zastępca Litwinowa).

Kanclerz Hitler w sobotę będzie zajęty rozmową z ministrami węgierskimi

BUDAPESZT. Urzędowo donoszą, że premier Teleki i minister spraw zagranicznych Csaky w towarzystwie kilku wyższych urzędników wyjadą w piątek po południu do Berlina, gdzie zatrzymają się kilka dni i odbędą rozmowy z kanclerzem Hitlerem i min. von Ribbentropem.

Propaganda niemiecka w Japonii

TOKIO. Niemiecka misja prasowa z admirałem Foersterem na czele przybyła do Yokohamy.

Program przewiduje przyjęcie u ministra spraw zagr. Arity. (Przep. Red.: Jak wiadomo, Japonia nie kwapi się do awantury. Przeciwno Sowietom owszem, ale dalej nie!)

Zaczął się kontredans floty...

GIBRALTAR. Brytyjskie okręty wojenne „Ramillie”, „Gallant” i „Active” wyszły dziś o godz. 10,50. Do Algeiras przybył krążownik niemiecki „Koeln”. „Leipzig” zawinął do Tangeru, a trzy inne okręty niemieckie przybyły do Ceuty.

Flota angielska czuwa w pobliżu Grecji

ATENY. Angielska flota śródziemnomorska przybyła — jak donosi tutejsza prasa — do Kalamaty i Pylos, celem odbycia zapowiedzianych manewrów.

Niemieckie okręty wojenne przepląnęły Gibraltar

GIBRALTAR. Niemieckie krążowniki i torpedowce dzisiaj rano przepłynęły przez cieśninę Gibraltarską.

O godz. 8 rano okręty niemieckie zawinęły do portu Ceuty.

Wzmocnienie Gibraltaru

GIBRALTAR. Do tutejszego portu przybył dziś z Southampton krążownik brytyjski „Dorset Shire”, mając na swym pokładzie kilka kompanij gwardii walijskiej.

Oddziały te pozostaną w Gibraltarze, celem wzmocnienia miejscowej załogi.

Uznanie Senatu gdańskiego dla P. K. P.

Gdańsk. Na walnym zebraniu gdańskiego związku turystycznego referent Senatu dr Barth podkreślił m. in. w swoim sprawozdaniu, że P. K. P. wzorową swoją pracą przyczyniły się również w roku ubiegłym, pomimo nieraz bardzo trudnych warunków, do poprawnego ruchu turystycznego nie tylko w komunikacji między Polską a Gdańskiem, lecz również i na linii Malborg—Sopot.

Zgoda serbsko-chorwacka faktem dokonany

Zagrzeb. Rozmowy pomiędzy premierem Cwetkovicem a drem Maczkim trwały dzisiaj od godz. 17-tej do 19-tej i będą kontynuowane jutro rano.

Porozumienie zostało rzekomo już zawarte, ale treść jego, jak donosi korespondent Havasa, będzie ogłoszona dopiero po upływie kilku dni.

Czy propagandę na rzecz Pożyczki należy potępiać?

Zarzuły partyjne w świetle faktów

W „Gazecie Polskiej” pod powyższym tytułem czytamy następującą godną odprawę, daną, zaciętrzonemu partyjnikiem:

Po rozpisaniu przez Rząd Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej Obóz Zjednoczenia Narodowego zwrócił się z apelem do całego narodu, ażeby jak najwydatniej poparł akcję Rządu przez szybką i masową subskrypcję tej pożyczki.

Szef Obozu gen. St. Skwarczyński wypowiedział na ten temat przemówienie, a prócz tego OZN wydał odezwę i barwny plakat propagandowy. Zrobiliśmy to w pełni poczucia obywatelskiego, kierowani jedynie szczerymi patriotycznymi pobudkami. Uważaliśmy bowiem i uważamy, iż obowiązkiem każdego Polaka, jak i wszystkich organizacji społecznych, związków i ugrupowań politycznych jest nie tylko zadeklarowanie odpowiednich sum na rzecz Pożyczki Przeciwlotniczej, ale również jak najszersze przeprowadzenie propagandy dla tej pożyczki.

Ta nasza patriotyczna i obywatelska akcja spotkała się z „krytyką” i „nagonką” zarówno socjalistycznych, jak i endeckich organów prasowych. W socjalistycznym „Robotniku” i endeckim „Kurierze Poznańskim” ukazały się równocześnie wzmianki identyczne w treści, a pomawiające Obóz Zjednoczenia Narodowego o „reklamiarstwo” organizacyjne w akcji ogólnonarodowej

Wystąpienie „Robotnika” i „Kuriera Poznańskiego” jeszcze raz utwierdziło nas w przekonaniu, że akcja opozycji przy zwalczaniu OZN zawsze jest „zgodna” i wcale „sztabom partyjnym” nie przeszkadza w ich formalnie odmiennych i rozbieżnych deklaracjach ideowych. Ponad to wyraźnie odezwały się w tej sprawie pretensje do Obozu, iż w swoim patriotyzmie i ofiarności na rzecz pracy dla Państwa raz jeszcze przedzielił opozycyjnych, odświętnych „deklamatorów” patriotycznych.

Niezależnie jednak od tego sprawa propagandy na rzecz Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej uwidoczniła jeszcze raz fakt, że między „górami” a „dołami” partyjnymi nie ma wcale pełnego porozumienia i że „doły” zarówno PPS, jak i endecji są znacznie bardziej patriotyczne, mniej zasklepione w partyjnicztwie i lepiej odczuwające potrzeby państwa niż ich „renomowani” przewódcy.

Targi Poznańskie stanęły wobec konieczności rozbudowy pawilonów targowych

Wobec silnego rozwoju przemysłu polskiego, jaki zaznaczył się w dwu ostatnich latach i w związku z tym niezwykle licznymi zgłoszeniami przedsiębiorstw do udziału w Targach Poznańskich, Zarząd Targów był zmuszony przeprowadzić nowy podział branżowy, ściślej go przestrzegając w wystawiennictwie. W roku bieżącym okazało się, iż w tej sytuacji istniejące pawilony i hale nie wystarczają na pomieszczenie i właściwe rozplanowanie wystawców. Dlatego też przed Targami Poznańskimi powstał nowy problem rozbudowy hal i pawilonów, który będą musiały rozwiązać w roku przyszłym. (K)

Surowe ukarane zwyrodnialca za atakowanie dziewcząt z nożem w rękę

Przed Sądem Okręgowym na sejsji wyjazdowej w Tczewie, przy drzwiach zamkniętych, toczyła się rozprawa 18-letniego Alfonsa Górskiego z Pelplina, który będąc zbroczonym na tle seksualnym, napastował przechodzące dziewczęta, przy czym trzy z nich, z Tczewa, Bałdowa i Pelplina, poranił dotkliwie nożem. Młodego zwyrodnialca Sąd skazał na trzy lata bezwzględnej więzienia.

Ślubowanie olimpijskie odbędzie dopiero 15 maja

Termin uroczystości ślubowania członków kadr olimpijskich przełożono z 3 na 16 maja, by umożliwić udział w ślubowaniu członkom kadr olimpijskich w sportach zimowych, które jeszcze nie zostały ustalone.

Spiesz się bo już ostatnie dni subskrypcji!

Oto w okresie „nagonki” „Robotnika” na Obóz Zjednoczenia Narodowego, Wileński Okręgowy Komitet Robotniczy PPS wydaje całą kowicę oficjalną odezwę, w której powiada: „Dziś w godzinę próby zwracamy się do Was: robotnicy, chłopcy i pracownicy umysłowi Wilna i Wileńszczyzny i wzywamy Was do subskrybowania Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej”.

Fakt wydania przez OKR. PPS w Wilnie powyższej odezwę przecieży w gruncie rzeczy jest całkowicie podobny do wydania przez OZN barwnego plakatu. Dlatego też, pomijając jej treść, oceniamy tę odezwę jako objaw zdrowy i dodatni.

W Poznaniu zaś, gdzie wychodzi endecki „Kurier Poznański”, który oskarżał na równi z „Robotnikiem” Obóz Zjednoczenia Narodowego o „reklamiarstwo”, zjawiają się na murach miasta, plakaty, głoszące: „Wroga odeprzemy, swoje wyzwolimy — przez silną Armię, potężne paki żelazne i zwarte Stronnictwo Narodowe”.

Zbrodnicza ręka wrzuciła petardy do mieszkań urzędników polskich w Gdańsku

Senat wyraził swe ubolewanie Komisarzowi Generalnemu R. P.

W środę, 26 bm. wydarzyły się na Ziemi Gdańskiej dwa wypadki, które stanowią charakterystyczne ostrzeżenie dla wszystkich żywiołów podniecających w jakikolwiek sposób przeciwko Polakom.

We wsi Kalthof, pow. Wielkie Żuławy na granicy Wolnego Miasta i Prus Wschodnich mieszkają polscy inspektorzy celni. W środę wieczorem o godz. 20,45 do zajmowanego przez nich lokalu rzucona została petarda, która eksplodowała, wyrwijąc okna. Krótko potem, przed godziną 22 drugą petardę rzucono do mieszkania funkcjonariusza kolejowego narodowości polskiej Plata.

Przypomnieć trzeba, że Plat dzieci swe posyła do szkoły polskiej, co niejednokrotnie narażało go na różne trudności.

M. in. aresztowany był swego czasu przez policję gdańską, a w roku ub. również i przez policję niemiecką, gdy przybył do Malborka.

Nacisk na Plata nie dał jednak żadnych wyników.

W związku z rzuconiem petard w dniu wczorajszym zjawił się w Komisariacie Generalnym R. P. przedstawiciel Senatu W. Miasta i wyraził ubolewanie władz gdańskich, zaznaczając również, że Senat zarządził przeprowadzenie jak najenergiczniejszego śledztwa.

Czekamy więc na wyniki dochodzeń.

Bezpieczeństwo osobiste polskich dziennikarzy w Gdańsku zagrożone

Rezolucja i apel Syndykatu Dziennikarzy Polskich w Gdańsku o należytą ochronę pracy zawodowej dziennikarza polskiego

Syndykat Polskich Dziennikarzy w Gdańsku stwierdza, iż warunki pracy polskiego dziennikarza na terenie Wolnego Miasta Gdańska ulegają stale pogorszeniu, szczególnie ze względu na bezpieczeństwo osobiste oraz stosunek władz administracyjno-policyjnych do pracy polskich dziennikarzy.

Mając ostatnio miejsce dwukrotnie najzupełniej bezpodstawne aresztowania i przetrzymywania w areszcie członków Syndykatów, stosowane wyraźnie jako represja za całokształt pracy dziennikarskiej w polskiej prasie przy obsłudze terenu gdańskiego — świadczy dobitnie o świadomym naruszeniu przez władze W. Miasta litery i ducha umów polsko-gdańskich.

Wobec powyższego Syndykat Polskich Dziennikarzy w Gdańsku kategorycznie protestuje przeciwko bezprawnym represjom

Wobec tych faktów trzeba być doprawdy bardzo zaciętrzonemu partyjnikiem, świadomie zakłamanym o wybitnie zły woli, ażeby poczytywać za złe Obozowi Zjednoczenia Narodowego to co się samemu robi.

Zgodnie z naszym stanowiskiem, że każda uczciwa i szczerza praca na rzecz obrony Polski jest dobra, uważamy, że zarówno Wileński Okręgowy Komitet Robotniczy PPS, jak i Zarząd Okręgowy Stronnictwa Narodowego w Poznaniu, postąpiły dobrze i słusznie.

Równocześnie jednak nie możemy pominąć milczeniem tych „metod” i chwytów, którymi posługują się w walce z Obozem Zjednoczenia Narodowego naczelne organy prasowe PPS i Stron. Narodowego. W imię elementarnej uczciwości i etyki, która powinna obowiązywać również w działalności prasowej z całym naciskiem musimy napętnować „metody” oraz zaślepienie partyjne „Robotnika” i „Kuriera Poznańskiego”.

Ciągle nowe wybuchy

Od dłuższego już czasu Londyn żyje pod wrażeniem częstych wybuchów bomb, czy to w śródmieściu, czy na przedmieściach stolicy. Oto widok ulicy i domów na przedmieściu Cadby Hall, gdzie wydarzyły się ostatnie eksplozje.

Za czujność nad dobrem Państwa wdzięczność i uznanie dla min. Becka

WARSZAWA. Pod adresem p. ministra Józefa Becka wpłynęła depesza treści następującej:

„Zgromadzeni na uroczystym zebraniu członkowie Obozu Zjednoczenia Narodowego oddział Halemba, pow. katowicki składamy ci, panie Ministrze gorące uznanie i wdzięczność, że z jasnością przewidywań, mądrością posunięć, czujnością nad dobrem Państwa, strzegłeś honoru i godności narodu, realizując w pełni wskazania wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego”.

Dwie deklaracje brytyjskie w Rzymie i Berlinie

Londyn. Ambasador brytyjski w Berlinie Sir Neville Henderson widział się dziś w południe z sekretarzem stanu w niemieckim urzędzie spraw zagranicznych Weizsaeckem.

Henderson poinformował Weizsaeckera o decyzjach rządu brytyjskiego w związku z zaprowadzeniem przymusowej służby wojskowej, podkreślając ściśle pokojowy charakter tego zarządzenia i złożył sekretarzowi stanu informacje na temat obecnych kroków wojskowych. Rząd brytyjski stwierdza, że obecne naprężenie międzynarodowe nakłada na Wielką Brytanię specjalne obowiązki w zakresie obrony.

Podobne informacje złożone zostały również przez brytyjskiego charge d'affaires rządowi włoskiemu w Rzymie.

Korowód świadków w niesamowitym procesie Kucharskich nie kończy się

Dziewiąty dzień procesu o zabójstwo inż. Gierszewskiego nie wniósł do zasadniczej sprawy nic nowego; przesłuchiowano bowiem cały szereg świadków, którzy prawie wyłącznie mówili o trybie życia pp. Kucharskich, o ich sytuacji finansowej i niewłaściwym postępowaniu z wierzycielami. Z racji tego, wśród świadków przeważali b. adiutanci, bądź to występujący w imieniu pokrzywdzonych przez adw. Kucharskiego i jego żonę firm i instytucji, bądź to b. aplikanci, którzy odbywali praktykę w kancelarii adw. Kucharskiego. Poza tym, jako świadek zeznawał również staruszek p. Czerwiński, długoletni przyjaciel 3-ch pokoleń rodziny Gierszewskich, znający p. Kucharską i jej zamordowanego brata śp. inż. Gierszewskiego, od najmłodszych ich lat. Charakterystyczne jest, że nawet ten odwieczny przyjaciel rodziny nie mógł nic dobrego powiedzieć o p. Kucharskiej, a jej męża przedstawił po prostu jako szantażystę, zmu-

szającego sędziwą, bo 81-letnią babkę żony. do zrzeczenia się niewielkich, wieloletnich oszczędności. Z długiego szeregu świadków, jedynie 2 zeznawało przychylnie, a raczej obojętnie, nie obciążając Kucharskich. Są nimi: p. Wierzbicka, bliska znajoma p. Kucharskiej oraz „finansista” Huberband, „starażakony”, u którego pp. Kucharscy pożyczali drobne kwoty na życie („oczywiście, bez procentu”) i któremu p. Kucharska wręczyła „nie dobre weksle” — t. zn. ze sfałszowanym podpisem swego brata.

W ogóle 9-ty dzień procesu nie mógł przynieść zadowolenia słuchaczom, żadnym sensacji, a jedynie mógł być ciekawy dla przyjaciół oskarżonej i jej męża, znających szeroką stopę życia pp. Kucharskich.

Jedynym rewelacyjnym punktem dnia były zeznania adw. Balińskiego, występującego w imieniu gm. Konstancin, roszczone poważne pretensje do oskarżonych z tytułu

różnych zaległości, związanych z ich tamtejszą willą. Mówiąc o p. Kucharskim, świadek ten powiedział: „jego myślą przewodnią są ostrygi i Monte Carlo, a nie to szare życie, na jakie my, członkowie palestry, jesteśmy skazani. Muszę jeszcze zaznaczyć, że gdy byłem przesłuchiwany przez sędziego śledczego, uwagę moją zwróciła wówczas sterta książek, zabranych z biblioteki p. Kucharskiej. Spozstrzegłem tam sensacyjną książkę z okładką, na której namalowany jest człowiek zabity na fotelu, za nim zaś stoi zabójca z dymiącym jeszcze rewolwerm”.

Ten fragment zeznania adw. Balińskiego, przedstawiający właśnie scenę, w jakiej mógł zginąć inż. Gierszewski, wywarł na sali sądowej kolosalne wrażenie.

Proces przeciwko małżonkom Kucharskim nie prędko się skończy, gdyż mimo 9-ciu dni rozpraw, nie zdołano jeszcze przesłuchać wszystkich świadków.

PRZEGLĄD PRASY

Włoskie nastroje przeciwwojenne
*Problemem „Włochy a wojna” zajmuje się krakowski „Głos Narodu” i tak wywo-
 dzi:*

„Znawcy życia włoskiego twierdzą, że Włochy nie są gotowe do wojny światowej, a nawet, że nie chcą brać w niej udziału. Z zapalem podjęły wojenną wyprawę na Abisynię; z ochotą stały oddziały wojskowe do Hiszpanii. Ale wojna, która grozi obecnie, byłaby czymś znacznie trudniejszym, niż wojna z bosymi Abisynczykami, lub udział w hiszpańskiej wojnie domowej, która z góry była skazana na wypalenie się w ramach półwyspu Iberyjskiego.

Wojna, która grozi, byłaby inna. Tak jeśli chodzi o narzędzia wojny, ja i o jej zasięg terytorialny. Była by to wojna pod każdym względem totalna. Do takiej wojny jednak Włochy nie są zdolne i niezbyt się do niej pała. Razem z Niemcami, Węgrami i Hiszpanią nie zdołaby przeciwstawić się siłom Ententy, wspomaganej przez szereg państw, w czym „akże przez Polskę”.

Polska a Niemcy

„Gazeta Polska” w artykule red. Smolczyńskiego tak omawia treść stosunków pol.-niemieckich:

„Skoro niema „zapór” dla Niemiec — nie ma i dla Polski. Skoro jest „wolna ręka” dla nich — jest i dla nas. Inaczej być nie może i nie będzie. Żadne pogroźki na nas nie działają. Naszych murów trąby jerychońskie nie wruszą.

Nie znaczy to wcale, abyśmy rezygnowali z polityki dobrego sąsiedztwa polsko-niemieckiego, abyśmy uważali, iż między Rzeczpospolitą a Rzeszą nie ma żadnych spraw, wymagających uregulowania. Owszem są. Powinny być uregulowane bezpośrednio, w myśl układu z roku 1934.

W sprawie gdańskiej — powstałej w

Jak b. prezydent Czechosłowacji p. Hacha pojmuje służbę dla Narodu

Pan Hacha pewny jest honorowego miejsca w historii

Trudno naprawdę o dokument większej perfidii, większego lokajstwa, większego upodlenia, niż to, co niżej podajemy.

Agencja czeska „Contopress” rozsyła do redakcyj polskich komunikaty w języku polskim. Podajemy więc za nią wyjątek przemówienia (bez żadnych zmian!), jakie wygłosił w dniu 21 kwietnia r. b. Hacha. Charakterystyczne, że agencja czeska nazywa pana Hachę prezydentem, jakby w Czechach nie urzędował Wysocki Protaktor pan Neurath.

Oddajemy głos p. „Prezydentowi”.

„Pozwólcie, abym zwrócił się do Was jako braci, albowiem wszyscy jesteśmy synami jednego narodu. Dziękuję Wam za powitanie. Właśnie powróciłem z swej drugiej podróży do Berlina, jaką odbyłem w służbie dla narodu.

Wytoczyłem sobie i Wam zadanie,

związku z upadkiem autorytetu Ligi Narodów — istnieje dziś między Polską a Niemcami sprzeczność poglądów. Stroną, którą proponuje rozwiązanie, odpowiadające nowym warunkom, jest właśnie Polska.

Już dawno wystąpiliśmy z odpowiednimi propozycjami w tej tak żywotnej dla nas kwestii. Poszliśmy daleko po linii rozsądku, wyrażając gotowość ułożenia się z Niemcami co do nowego statutu W. Miasta Gdańska. Wykazaliśmy w najwyższym stopniu naszą dobrą wolę i pragnienie ugody, ale wszelką jednostronną decyzję, naruszającą nasze interesy, stanowczo uchylamy.

Jest naszym szczerym pragnieniem,

wobec którego trudno wyobrazić sobie cięższe i odpowiedzialniejsze. Naród, o którym już niemal dosłownie mówiło się „co człowiek, to kierunek” ma zostać politycznie zjednoczony, a to zupełnie, bez reszty, we wszystkim do ostatniego człowieka. Nakazuje tak dalsze położenie naszego narodu, które w zupełności jest inne niż było owo położenie, do którego przyzwyczailiśmy się w ostatnich dwudziestu latach i w czasach dawniejszych. Nic dziwnego, że w nowych warunkach niemal każdy gotów pod hasłem koncentracji narodowej wyobrażać sobie coś innego i wyrażać już z góry swój sprzeciw wobec wszystkiego co jest niezwykle i co na pierwszy rzut oka zdaje się nam niezrozumiałe. Gdybyśmy nie byli w stanie skupić wszystkich składników naszego ludu w mocną i jednolitą całość ani w dzisiejszym krytycznym czasie,

aby układ z roku 1934 stanowił nadal podstawę stosunków polsko-niemieckich aby przynosił korzyści obu partnerom. Nie chcemy utrwać obecnych nastrojów, istniejących między Polską a Niemcami. Pamiętamy słowa kanclerza Hitlera, który również wzbraniał się przed nadawaniem takim nastrojom „charakteru dziedzicznego obciążenia” Nigdy jednak nie uznamy, że nasz własny „obszar życiowy” ma być uzupełnieniem „obszaru życiowego” Niemiec. Nigdy się nie zgodzimy na to, aby dobre sąsiedztwo z Niemcami okupywać jednostronnymi ustępstwami, politycznym odosobnieniem i rezygnacją z prawdziwej niezależności”.

oddalibyśmy się na sąd naszych dziejów narodowych, któryby orzekł, że nie potrafiliśmy zrozumieć przeznaczenia chwili.

Główny ciężar zadań nałożyłem tymczasem na barki 50 mężów, nie pytając ich przed tym. Dziela się oni z resztą Was a cel Was wszystkich jest tymczasem jeden. Dowieść, że naród czeski dotychczas rozbity na grupy i kierunki pozostaje stale narodem, który ma swe dziejowe posłannictwo i ma też pełne prawo do własnego życia. My, ludzie dzisiejsi, zobowiązani jesteśmy dać tego dowody przyszłości narodu, bowiem inaczej mogłyby nasze przyszłe generacje słusznie i z goryczą zarzucać nam, że nie spełniliśmy zadania, jakie chwila na nas nakładała. Wierzę mocno, że zadanie to, będące obowiązkiem naszego

(Ciąg dalszy na str. 4-jej)

O czym się mówi:

„Danziger Vorposten” podaje z oburzeniem o stanowisku, zajętem przez dziennik paryski „Matin”, przy czym tak nowotarla za piśmie francuskim:

DLA POLSKI NIE MA ŻADNEJ KWESTII GDAŃSKIEJ. A JEDYNIE DROGĄ OKUPIONĄ POLSKĄ ZIEMIĄ, KTÓREJ BRONIĆ BĘDZIE DO OSTATKA W TEJ SPRAWIE MIĘDZY FRANCJĄ I POLSKĄ ISTNIEJE CAŁKOWITA ZGODNOŚĆ POGLĄDÓW. PO DOBRIE JAK NIE MA DLA FRANCJI ŻADNEJ KWESTII TURYSU, TAK I DLA POLSKI NIE MA ZAGADNIENIA GDAŃSKIEGO.

„VORPOSTEN” DODAJE UWAGĘ, ŻE WIE TERAZ AUTENTYCZNIE OD „MATIN’A” ŻE GDAŃSK JEST RDZENNIE POLSKI.

Gdy w czasie niedawnej swej wizyty w Polsce, przewoźca kombatanów niemieckich ks. Sachsen Coburg-Gotha, wprowadzany był na Wawel, wśród „obcych trofeów”, zdobytych przez wojska polskie m. in. pod Wiedniem, gość nasz zauważył dziwnie znajomy sztandar. „A cóż robi tu — zauważył książę — sztandar meji Turyni?”

Jeden z oworadzających gościa niemieckiego Polaków odpowiedział spokojnie: „Nie, to nie spod Wiednia zdobyty, lecz daleko wcześniejszy, bo pod... Trunwaldem”.

Historia jest nauczycielką życia.

Ten uczoney, o którym piszemy za agencją KAP, upadł napewno na głowę.

Na łamach miesięcznika „Der Hammer” ukazał się artykuł prof. dr. Bettweilera, w którym ów „uczeniec” z całą powagą dowodzi, że pierwsza zbrodnia przeciwko czystości rasy miała miejsce, gdy Żyd Adam uwiódł aryjke Ewę.

„I ta zbrodnia właśnie, kończy swe wywody prof. Bettweiler — spowodowała wygnanie z raju”.

Jak to się stać mogło — warto zapytać — gdy aryjka Ewa przecież powstała z łebra „Żyda” Adama.

Widocznie praujciec Adam miał rozmaity garnitur żeber.

Prasa donosi, że Albańczykom nie zabrakło odwagi w obronie swej wolności, ale zabrakło im kul. Dzielność osobista żołnierza albańskiego nie zawiodła, ale zawiodła organizacja środków nowoczesnej walki.

Półtoratysięczny oddział bronił Durrazza przez półtorej godziny, bagnietami próbując odpierać ataki czołgów pod ogniem wielkich dział okrętowych.

Wszystkie zdobycze terytorialne, uzyskane w ostatnich kilkunastu miesiącach przez Trzecią Rzeszę, dokonały się bez walki orężnej.

W ciągu tego czasu, zainaugurowanego w marcu 1938 wcieleniem do Rzeszy Republiki Austriackiej, a zakończonemu takimi wcieleniem Klajpedy — Trzecia Rzesza nie dała światu okazji do stwierdzenia, czy rozporządza siłą zbrojną, gotową do przedsięwzięć militarnych w wielkim stylu i rozmiarach, ani też, czy w społeczeństwie niemieckim tkwi ochota do takiej walki.

Nie mógł się o tym świat dowiedzieć i przekonać po prostu dlatego, że dotychczasowe zdobycze Trzeciej Rzeszy nie były poprzedzone rozprawami orężnymi, a dokonywały się bez oporu ze stron tych, których zdobywano. Tak było i z Austrią i Sudetami i z Klajpedą i z obieciem pod swój protektorat Czech i Moraw i z wzięciem pod opiekę Słowacji.

Metoda działań tych polegała na opukiwaniu organizmów państwowych, które w tej czy innej formie miały być poddane operacji. Gdy natrafiono na organizm miękki — stwarzano fakty dokonane.

Nadszedł jednak moment, w którym to opukiwanie dało inny niż dotychczas rezultat... Natrafiono na organizm — twardy.

To my byliśmy tym organizmem państwowym. Już pierwsza próba lekkiego stuknięcia, by się przekonać, jakbyśmy zareagowali na zastosowanie przez nowe Niemcy metod, użytych gdzieś indziej — musiał w Berlinie wzbudzić przekonanie, że napotkanoby na — twardą opokę, na zdecydowane — nie! Czynniki decydujące Trzeciej Rzeszy musiały nabrać przeświadczenia, że tu trzeba było dobrze się namyślić... nim się zaryzykuje.

I dlatego też, ponieważ nowe Niemcy nie mają już przed sobą takich łatwych, bo miękkich kierunków marszu, nie sądzimy, aby obecnie w interesie Niemiec czy też reżimu hitlerowskiego leżało zdawanie przed światem egzaminu w formie zupełnie innej niż dotychczasowa.

Oczywiście: jest to wniosek, wysnuty z założeń rozumowych, z obiektywnej obserwacji. Ale trudno być prorokiem... Czasem pobudki

Polska i Niemcy

emocjonalne są silniejsze, niż względy logiczne i obiektywne oceny.

Nie wdając się więc w prorocтва, ani nie przesadzając, co nam przyszło wnieść, rozważmy przede wszystkim to, co jest teraz, to, co — po półtora roku zwycięzczego nocydu Trzeciej Rzeszy i pierwszej próbie ze strony rządu niemieckiego fakiejś „Neuregelung” w stosunkach polsko-niemieckich — stanowi „rzeczywistą rzeczywistość”.

Układ polsko-niemiecki z r. 1934 był niewątpliwie dziełem doniosłym, które — również niewątpliwie — wyszło obu stronom na dobre. Stworzenie platformy dobrych stosunków sąsiedzkich zostało pozytywnie przez Polskę ocenione — i w tej ocenie nie zaszła też żadna zmiana z naszej strony. Chcemy znów, chcemy poprawnych stosunków, to przyswlecało nakłoniło o nie-agresji, która pozawieraliśmy na Wschodzie i Zachodzie, i na tym stanowisku trwamy.

Gdy przed pięciu laty układaliśmy się z Rzeszą, słyszeliśmy z ust najmiarodajniejszych w nowych, powojennych Niemczech: nie nas nie obchodzi dawniejsze zobowiązania, ale każde nasze słowo jest święte, bezwzględnie obowiązujące.

Przyjęliśmy tę platformę. Aczkolwiek nie było to bynajmniej łatwe... Ciężkie zadanie miał rząd polski wobec własnego społeczeństwa, by w opinii publicznej stworzyć nastrój przychylny dla tego nowego ustosunkowania się...

Ale stanawszy raz na gruncie porozumienia z r. 1934 — całkowicie dochowaliśmy wszystkiego, co w nim było i z ducha i z treści. I mamy szczerzy zamiar dochować. Bezsprzecznie — dzięki tej naszej postawie Niemcy w r. 1938 wiele osiągnęli. To chyba dla nikogo nie podlega żadnej wątpliwości, tak samo jak i to, że i nam ten stosunek też wyszedł do pewnego punktu na dobre.

Ale przyszedł rok 1939, a z nim szeregi faktów, które musiały nie tylko pobudzić naszą czujność i wywołać cały szereg zarządzeń zabezpieczających, ale wnieść również i sporo rozczarowań. Nastąpiły przesunięcia te-

rytorialne w naszym sąsiedztwie, które — jeśli nas nawet bezpośrednio nie dotyczyły, t. j. nie naruszały naszych granic — to jednak nie mogły być uznane przez nas za zgodne z duchem umowy naszej z r. 1934. Bo z ducha tej umowy wynikało zrzeczenie się przez nową Rzeszę powojenną zakusów, zmierzających do inkorporacji w Trzecią Rzeszę ziem niemieckich, wwrzeczanie się bismarkowskich i wilhelmowskich koncepcji imperialistycznych. A właśnie przesunięcia terytorialne w r. 1939 świadczyły o nawrocie do tych koncepcji...

A już zupełnie jako sprzeczne z duchem naszej umowy sprządził pięciu laty musieliśmy uznać samą nawet obecność wszelkich rozmów na takie np. tematy, jak przeinaczenie ustroju Gdańska w sposób nam nieodpowiadający, czy jakieś inowacje na terenie Pomorza!

Tym bardziej takie „rozmowy” stały się niemożliwe, że przecież w polskiej opinii publicznej szereg faktów konkretnych z marca b. r. — „protektorat” czeskomorawski, „opieka” nad Słowacją, wypadki w „Memellandzie” — mocno zachwiały zaufaniem czy też Trzecia Rzesza nadal stoi na stanowisku, jakie zajęła w r. 1934 i czy też w Niemczech nie ułotnił się ten duch, jaki przenikał ówczesne porozumienie...

To też jest rzecz niewątpliwa, że w polskiej opinii publicznej wejście obecnie na drogę choćby najbardziej „niewinnych rozmów” wywołałoby tak silny oddźwięk, że uniemożliwiłoby z pewnością rozmówcom z naszej strony powiedzenie czegokolwiek innego, niż to co raz na zawsze zapowiedział już Marszałek Śmigły-Rydz

W polskiej opinii publicznej nie ma zaprawdę poważniejszego prądu, któryby zmierzał do unicestwienia dobrych stosunków sąsiedzkich z kimkolwiek, a więc i z Trzecią Rzeszą. Jest natomiast na tle ostatnich wydarzeń na arenie światowej, na tle zmian, dokonanych przez Trzecią Rzeszę, w mapie Europy, zmian, obejmujących wiele terenów, sąsiadujących z Polską, powszechny prąd przenikający całe społeczeństwo, a co do czego Niemcy mogły się już nadto dobrze przekonać w minionych tygodniach...

Przez okienko gdańskie

Wścibstwo

W ostatnim czasie stała się Polska stałym tematem, jaki w przeważającej mierze zaprzęta uwagę niemieckiej prasy w Gdańsku, przy czym hylisny przedmiotem „troskliwości“, zasługującej całkowicie na inną, trafniejszą nazwę: *wścibstwo*. Jednak jeszcze dalej posunęła się „Danziger Wirtschaftszeitung“ organ gdańskiej Izby Przemysłowej Handlowej.

Różne pogłoski są charakterystycznym objawem życia gdańskiego. Wiemy o tym dobrze, jak i o tym, że pogłoski te oplatają się dziwnie dokoła pewnych terminów, zapowiadanych przecież nie przez Polaków. Dzisiaj nikt się tym nie przejmie, co trafnie stwierdza „Danziger Wirtschaftszeitung“ pisząc, że Gdańszczanie nie dają już posłuchu obiegającym wersjom. Jest znamienne, że „D. Wztg.“ spieszy z wyjaśnieniem, iż pogłoski nawet w tonie wojennym rozpoznawane są z... Polski.

Mamy dużo wyrozumienia dla takich żartów, zwłaszcza, gdy wiadomo, że podkrotowane są koniecznością jednak nie możemy mieć żadnego pobłażania dla mieszania się do spraw i przywłaszczania sobie praw, które są nienaruszalną, obcą własnością. A właśnie „D. Wztg.“ przemawia w imieniu kupiectwa... polskiego na Pomorzu gdy pouczająco pisze, że: „kupiectwo pomorskie nie ma nic wspólnego z szowinistycznymi żywiołami w korytarzu! i z troską myśli o kosztach, jakie wynikają z koncentracji wojsk i godzą znów bezpodstawnie w każdego obywatela polskiego“.

Trzeba stwierdzić, że gdański organ gospodarczy chyba tylko prawem kaduka przemawia w imieniu kupiectwa pomor-

skiego, które silnie, zwarcie i w pogotowiu stojąc za armią polską nie poskapiło i nie poskapi jej nigdy swego mienia, ani ofiary życia i krwi.

Niech nieproszeni i niepożądani „opiekunicy“ zaglądną do własnych kieszeni i serc oraz własnymi zajmą się troskami, bo od naszych to wara!

Niech również uprzytomnią sobie sprzeczności, w jakie wpadają, gdy biadoląc nad rzekomymi ośmiat, trudnościami zbytu wyrobów gdańskich w Polsce piszą równocześnie o — „krępujących jeszcze Gdańsk łańcuchach które Fuehrer rozbił w decydującej chwili“.

Czyżby bowiem „łańcuchem“ tym miał być związek gospodarczy, współpraca polsko-gdańska? bo jakież to inne „łańcuchy“ mogły być w Wolnym Mieście, którego swobody kształtowania stosunków wewnętrznych Polska nigdy nie zakłócała.

Więcej więc dbałości o własne interesy, konsekwencji, a przede wszystkim nie zagładania tam, gdzie nie proszą...

Tak rozpoczynające się przysłowie ma jeszcze swe zakończenie, dostatecznie znane i wypróbowane. As.

W 2692 rocznicę istnienia Rzymu

W dniu 21 bm. stolica Imperium włoskiego przeżywała 2692 rocznicę swego istnienia. Chłopcy, zrzeszeni w faszystowskiej Ballili, uświetnili ten dzień defiladą przed Mussolinim

W obliczu niebezpieczeństwa nastaje zgoda między Chorwatami a Serbami

BIAŁOGROD. W tutejszych kolach politycznych oczekują zawarcia porozumienia pomiędzy rządem Białogrodzkim a opozycją Chorwacką, w związku z czym wchodzi w grę możliwość utworzenia gabinetu koalicyjnego.

Następstwem osiągniętego porozumienia będzie prawdopodobnie nadanie szerokiej autonomii administracyjnej, przewidzianej w głównych zarysach w konstytucji z 31 maja, lecz dotąd w praktyce nie stosowanej.

Minister jugosłowiański na audiencji u Hitlera

BERLIN. Kanclerz Hitler przyjął wczoraj bawiącego w Berlinie jugosłowiańskiego ministra spraw zagranicznych Markowicza w obecności ministra spraw zagranicznych von Ribbentropa oraz posła jugosłowiańskiego dr Andryca.

W południe przyjmowany był gość jugosłowiański śniadaniem przez ministra spraw zagranicznych Rzeszy.

Dania powołuje rocznik rezerwistów

KOPENHAGA. Duński minister spraw zagranicznych Munch przyjął dziś przedstawicieli prasy, którym oświadczył, że wobec obecnej sytuacji europejskiej rząd duński uważa za wskazane powołać jeden rocznik rezerwistów i pewne kategorie specjalistów.

(Dokończenie ze str. 3).

rozumu i serca, wiernie spełnimy. Zdumiewające zjednoczenie, do jakiego doszedł naród niemiecki w ciężkich swych chwilach, może być dla nas przykładem.

Nie waham się ponownie przypomnieć, że chodzi nam o podchwycenie całej rozpiętości narodu w mocnej konstrukcji organizacyjnej. Mamy przyczynę ubolewać nad tym, że przynależność partyjna przejawiać się mogła dotychczas wyraźniej niż przynależność do narodu. Dlatego wyrzekliśmy się stronictw i zwołujemy naród do jednego zryku. W jednolitym tym zryku chcemy, przewycięzając bratnio wszystkie różnice, dojść do utrzymania swego narodu. Jeśli obecnie spełnimy to zadanie, przyszłość przyniesie nam w historii honorowe miejsce i nie zaprzeczy nam wzniesie ze strony naszych potomków“.

Na bieżni, boisku i ringu

Bieg na przełaj rybaków kaszubskich
Pierwszy narodowy bieg naprzelaj w Jastarni rozegrany zostanie 30 bm. wśród rybaków kaszubskich.

O splyw kajakowy na rzece Raduni

Dla usprawnienia splywu na malowniczej rzece Raduni w „Szwajcarii Kaszubskiej“, podjęte zostały przez polską YMCA w Gdyni prace około usunięcia z koryta rzeki różnych przeszkód naturalnych.

Na jeziorze Ostrzyckim rozpoczęta zosta-

nie wkrótce, rozbudowa przystani kajakowej, która będzie główną bazą dla kajaków, biorących udział w splywach rzekami „Szwajcarii Kaszubskiej“.

Syrena wyjeżdża na mecz bokserski do Gdyni

Pięściarze stołecznej Syreny wyjeżdżają na dzień 3 maja do Gdyni, gdzie rozegrają mecz towarzyski z tamtejszą Flotą. Drużyna warszawska wystąpi w tym spotkaniu w składzie: Bańkiewicz, Sobkowiak, Teddy, Kozłowski, Koleczyński, Doroba II, Włostowski, Szumski. Kierownikiem drużyny będzie p. Łalkedrey.

Reprezentacja bokserska Europy wyjechała do U. S. A.

W środę, 26 bm. odplynęły z portu Southampton do Ameryki drużyna reprezentacyjna Europy, celem rozegrania meczu bokserskiego z reprezentacją Ameryki w Chicago.

Jak wiadomo, w zespole Europy zabrakło bokserów polskich, niemieckich i angielskich, którym nie zezwolono na wyjazd. Ostatecznie skład Europy odplynął w następującym zestawieniu: musza — O. Lehtinen (Finl.) i Nardecchia (Włochy); kogucia — Sergio (Włochy); piórkowa — Dowdall (Ir-

landia); półśrednia — Erik Agren (Szwecja); średnia — Raadik (Estonia); półciężka — Musina (Włochy); ciężka — Lazzari (Włochy).

Drużyna wyjeżdża więc z dwoma zawodnikami wagi muszej, a bez zawodnika wagi lekkiej, gdyż Peire (Włochy) miał trudności z otrzymaniem zwolnienia. Dość należy, że Erik Agren wyjeżdża do Ameryki wbrew zakazowi wydanemu przez kierownictwo drużyny. Erik Agren ma w Ameryce brata, który jest pięściarzem zawodowcem.

Reprezentacja Zagłębia pokonała reprezentację Polski „B“

W Będzinie wobec 2000 widzów rozegrany został w ub. środę mecz piłkarski pomiędzy reprezentacją Polski „B“ a reprezentacją Zagłębia Dąbrowskiego. Niespodziewane zwycięstwo odniosło Zagłębie w stosunku 4:3 (1:2).

Początkowo obydwie drużyny grają dość chaotycznie, nieco więcej gry ma Zagłębie, ale nie umie swej przewagi wyzyskać cwirowo. W 20-tej minucie Artur z odległości 20 m. zdobywa prowadzenie dla reprezentacji. Zagłębie ma wiele okazji do wyrównania, ale atak nie umie sobie poradzić pod bramką przeciwnika. W pewnym momencie Koralewski dostaje się pod bramkę reprezentacji polskiej, ale nie trafia do pustej bramki. Dopiero w 30-tej minucie Zagłębie przez Ciszewskiego wyrównuje z rzutu karnego. W pięć minut później Artur strzela drugą bramkę dla reprezentacji, ustalając wynik do przerwy.

Po zmianie pół przewagę ma reprezentacja Polski, która w 18-tej minucie zdobywa

nawet 3-cią bramkę i prowadzi 3:1, ale miejscowi piłkarze nie peszą się i z wypadów uzyskują kolejno trzy bramki, przesądzając zwycięstwo na swoją korzyść. Strzelcami byli kolejno: Dyrda w 19-tej minucie, Dudek w 38-ej i znowu Dyrda w 40-tej minucie. Wynik ten nie uległ już zmianie.

Reprezentacja Polski mimo porażki grała niewątpliwie lepiej od Zagłębia, ale gra jej nie była skuteczna. Poza tym piłkarze reprezentacji wyraźnie lekceważyli przeciwnika, co się też odbiło ujemnie na poziomie gry. W przeciwieństwie do reprezentacji Zagłębie grało bardzo ambitnie i ofiarnie, chociaż ustępowali technicznie przeciwnikom.

Reprezentacja Polski wystąpiła w następującym składzie: Mrugała, Piątek, Bryła, Jabłoński, Danielak, Sumara, Piec I, Klimza, Artur Kula i Kulawik. Zadawalili Sumara oraz Artur do przerwy, reszta grała raczej słabo.

Prasa grecka z uznaniem dla polityki min. Becka

ATENY. Prasa grecka coraz więcej uwagi poświęca Polsce i w licznych artykułach pełnych gorącej sympatii, podkreśla polityczne znaczenie Polski jako najpoważniejszego czynnika pokoju w Środkowej Europie, jak również znakomitą organizację i siłę polskiej armii.

Dziennik „Elevtheron Wima“ w numerze wczorajszym, umieścił pod tytułem „Polska piąta potęga militarna świata“ artykuł Bernarda Newmana, zaś dziennik „Atinaika Nea“ w artykule zatytułowanym „Działalność ministra Becka“ podkreśla wielką umiejętność i zręczność z jaką p. Beck prowadzi przewidującą i dalekowzroczną linię polskiej polityki zagranicznej.

Gość francuski min. Monzie wyjechał z Warszawy

WARSZAWA. Wczoraj o godz. 13.20 wyjechał z Warszawy do Paryża francuski minister robót publicznych de Monzie.

Na dworcu głównym zegnali gościa francuskiego p. Minister Komunikacji Ulrych, Ambasador Francji Noel i inni.

Podatek „od siedzenia“ w lokalach będzie utrzymany

Centrala Chrześcijańskich Zrzeszeń Przemysłu Restauracyjno - Gospodniego złożyła niedawno w Ministerstwie opieki Społecznej memoriał w sprawie zniesienia t. zw. podatku „od siedzenia“ w lokalach (50 gr po północy), projektując wzamian za to obciążenie opłatą na Fundusz Pracy piwa, sprzedawanego w piwiarniach na miejscu.

Na memoriał powyższy Ministerstwo Opieki Społecznej odpowiedziało odmownie, motywując swoje stanowisko tym, że piwo jest już obciążone opłatą na rzecz Funduszu Pracy, a podwójne opodatkowanie piwa nie byłoby gospodarczo usprawiedliwione.

P. Z. L. A. anulował nagane Kusocińskiemu

Na ostatnim posiedzeniu zarząd P. Z. L. A. postanowił znieść nagane, jaką ukarany został Kusociński za niestartowanie w biegu Skry w r. 1938. W świetle dowodów przedstawionych przez Kusocińskiego wyszło na jaw, że zawodnik ten miał prawo nie brać udziału w biegu, gdyż nie był do niego zgłoszony.

Polonia karwińska zamiast Wisły we Lwowie

Niedzielny mecz o mistrzostwo ligi w Krakowie Wisła—Pogoń, został na skutek próby Wisły odłożony i rozegrany zostanie w dn. 3 maja w Krakowie.

W tym samym dniu gościć będzie we Lwowie drużyna piłkarska Polonii (Karwińska), która rozegra mecz z reprezentacją Lwowa.

Zmiany w kadrach olimpijskich

Polski Komitet Olimpijski przeprowadził szereg zmian w kadrach olimpijskich.

Z kadry kolarskiej skreślono braci Kapiaków i Wasilewskiego wobec wstąpienia ich do grupy t. zw. „niezależnych“.

Z kadry olimpijskiej piłkarzy skreślono Bukowskiego (Wilno) a na jego miejsce wstawiono bramkarza Krzyka z Częstochowy. Ponadto w skład kadry zaliczono Jeżewskiego ze Lwowa.

Skład kadry łyżwiarskiej ustalono następująco: inż. Garbarczyk, Stefania Kalusówna i Erwin Kalus.

Kadry hokejowa i szybownicza ustalone będą później.

Polacy na międzynarodowych konkursach hipicznych w Rzymie

W dn. 30 bm. rozpoczynają się w Rzymie międzynarodowe zawody hipiczne, które trwać będą do 7 maja. W zawodach tych udział wezmą jeźdźcy polscy, ci sami, którzy przed paroma dniami startowali w Nicei.

Program zawodów rzymskich przedstawia się jak następuje:

- 30 kwietnia — nagroda Esquiline.
- 1 maja — nagroda Diany i nagroda Impero.
- 2 maja — nagroda Littorio i nagroda Pincio, ta ostatnia ofiarowana przez księcia Piemontu.
- 3 maja — wielka nagroda m. Rzymu.
- 5 maja — złoty puchar Mussoliniego.
- 6 maja — nagroda Campidoglio oraz wielka nagroda Amazonek.
- 7 maja — nagroda Lido i wielka nagroda królewska.

GDAŃSK

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
"GAZETY GDAŃSKIEJ" GDAŃSK,
Rynek Kaszubski 21 — tel. 214-94.

Dzisiaj piątek
Pawła od Krz. 28 kwietnia

Jutro sobota
Plotra, Roberta 29 kwietnia

Dyżur nocny pełnią w dniu 28 bm.:

W Gdańsku: dr. Kieninger, Holzmarkt 16, tel. 27474 i dr. Winne, Karthäuserstrasse 2-4, tel. 21651.

We Wrzeszczu: dr. Heiwinkel, Adolf Hitlerstrasse 81, tel. 41125.

W Sopotach: dr. Adler, Am Markt 1, tel. 51412.

NOTATKI KRONIKARZA

— **Odnaczenie złotym „Krzyżem Zasługi”**. Pan Prezydent Rzeczypospolitej nadał po raz pierwszy złoty „Krzyż Zasługi” za zasługi na polu pracy zawodowej dyrektorowi szkoły średniej w Gdańsku p. Kazimierzowi Sołtysikowi, dyrektorowi Macierzy Szkolnej w Gdańsku p. Alfredowi Adamowi Wagnerowi i p. Janie Słazkównie w Gdańsku, a za zasługi w służbie kolejowej p. inżynierowi Leonowi Maleckiemu w Gdańsku.

Odnaczonego serdecznie gratulujemy!

— **Z urzędu stanu cywilnego w Gdańsku**. Zgony: córka robotnika Augusta Wendta, 2 dni, czeladnik kowalski Aleks. Wrosch, 36 l., córka robotnika Kurta Heina, 2 l., wdowa Luisa Schilken z domu Radien, 77 l., pensjonariusz Artur Halfar 43 l., pomocnica domowa Marta Preuss, 30 l., mężatka Anna Schlawin z domu Wyczkowska, 60 l., inwalida Jan Schwarz, 75 l., restaurator Jan Birth, 65 l., wdowa Marta Ziolk z domu Kroll, 55 l., mistrz krawiecki Fryderyk Gehrman 60 l.

— **Poczta gdańska w dniach 30 bm. i 1 maja**. W przyszłą niedzielę, 30 bm. poczta gdańska wyjątkowo dostarczy jednorazowo w miastach jak i na wsiach przesyłki pocztowe oraz pieniądze. W poniedziałek, 1 maja natomiast nie doręczy żadnych przesyłek. Przewidziany zwykle na niedzielę i święta odbiór listów i gazet wypada w niedzielę i poniedziałek.

— **Znalezienie rozbitej kasetki do pieniędzy**. Na szlaku kolejowym Gdańsk—Tczew znaleziono między stacjami Petershagen i Orunia rozbitą kasetkę do pieniędzy, pochodzącą niewątpliwie z kradzieży. W kasetce znajdowały się jeszcze 3 gdańskie monety 5-fenigowe, moneta 2-groszowa i 2 monety 1-groszowe. Prawowity właściciel tej kasetki zechce się zgłosić w biurze policji kryminalnej w gmachu prezydium policji przy ul. Karrenwale, pokój 37, w godzinach służbowych od 7—15.

— **Przełożenie terminu opróżnienia strychów i piwnic**. Wyznaczony na 7 maja r. b. termin opróżnienia strychów i piwnic przełożony został na 14 maja br.

— **Najeżdżanie rowerzysty**. Jadący rowerem z Gdańska do Siennej Huty 28-letni Alfred Koetzing, zamieszkały w Siennej Hucie, najeżdżany został przez samochód i runął na krawężnik, tracąc przytomność. Ranego, który odniósł wstrząs mózgu i złamanie ramienia, przewieziono do lecznicy.

Kronika policyjna

Przytrzymano: 9 osób, z tych 3 za oszustwo, 1 za zbrodniczość, 1 za opilstwo, 1 za przestępstwo dewizowe, 1 za spowodowanie nieszczęśliwego wypadku komunikacyjnego, 1 za zakłócenie spokoju domowego, 1 z innej przyczyny.

Znaleziono: złoty zegarek damski na rękę, budzik w szklanym kloszu, damski zegarek na rękę z bransoletką, nakrycie do samochodu.

Przytrzymano 21 osób, z tych 10 za przestępstwa obyczajowe, 6 za opilstwo, 1 za kradzież, 1 celem wydalenia, 3 z innych przyczyn.

Znaleziono: granatową czapkę robótkę ręczną z drucikami i niemi, ręczną lampkę elektryczną 12 i pół mtr przewodu, męski zegarek na rękę, znaleziony w dniu 14 bm. w tramwaju linii 8, tekę z popielatą czapka i butelkę do kawy.

Wszyscy na akademię 3 Maja

Jak już donosiliśmy, odbędzie się w dniu święta narodowego dnia 3 maja w sali „Sporthalle” w Alejach Hindenburga o godzinie 19 uroczysta akademie.

Przedsprzedaż biletów w księgarni Ruch przy Rynku Kaszubskim i w księgarni A. Pilarczyka (Czarliński Nast.) przy ulicy Toepfergasse 30 w cenie od 50 fen. do 3 gld.

Do wynajęcia

GARAŻE MUROWANE

z centralnym ogrzewaniem, oświetleniem i wodą

GDNIA, ul. Mściwoja 9
Wiadomość u dozorczy 7732

Uroczystość poświęcenia sztandaru Kat. Stow. Kobiet w Nowym Porcie

Ostatnio odbyła się w Nowym Porcie, uroczystość poświęcenia sztandaru Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet, ufundowanego przez ofiarność członkiń i miejscowej Polonii staraniem Zarządu Tow. z p. Richertową jako inicjatorką na czele.

O godz. 10 odprawił miejscowy proboszcz ks. profesor Górecki sumę, podczas której dokonał poświęcenia sztandaru, wygłaszając przy tym okolicznościowe kazanie. W nabożeństwie tym wziął udział p. radca Battaglia jako zastępca p. ministra Chodackiego, pani ministrowa Chodacka, przedstawiciele towarzystwa ze sztandarami i liczna Polonia miejscowa.

Po zakończeniu uroczystości kościelnej odbyła się akademie w sali Polskiej Rady Sportowej.

Akademii zaszczytliwi swą obecnością reprezentant Komisarza Generalnego p. ministra Chodackiego p. radca Battaglia, pani ministrowa Chodacka, prezeski i prezesi towarzystw i organizacji z całego terenu W. M. Gdańska i licznie zebrana miejscowa Polonia.

Co trzeba wiedzieć?

Możliwość zwolnienia od obowiązku deponowania papierów wartościowych

W związku z wydanymi ostatnio rozporządzeniami Senatu w dziedzinie dewizowej nasuwają się różne wątpliwości, które dobrze będzie wyjaśnić, zwłaszcza wobec licznych zapytań jakie m. in. i do nas napływają.

Rozporządzenie Senatu z 22 marca br. ustanowiło — przypominamy — dla wszystkich mieszkańców W. Miasta obowiązek zdeponowania w jednym z banków dewizowych w Gdańsku papierów wartościowych opiewających na walutę zagraniczną. Dodać tu trzeba wyjaśniająco, że obowiązkowi zdeponowania podlega na równi z in-

Po występie orkiestry PKP pod batutą p. Cywińskiego Bernarda, chóru im. św. Cecylii z Nowego Portu przemówił ks. prob. Rogaczewski.

Słownie zadeklamowała wiersz: „Na poświęcenie sztandaru” Marysia Rychterówna. Po ponownym występie orkiestry nastąpiło składanie życzeń i wpisywanie się do księgi pamiątkowej. Jako pierwsi wpisali się pani ministrowa Chodacka i p. radca Battaglia, składając poważną kwotę na cele Towarzystwa. Kolejno składali życzenia p. Kulcenty w imieniu ZUK., p. Ziehms pięknie przemówił jako prezes KSM. z Gdańska, prezeski siostrzanych Towarzystw p. Mnichnowa z Wrzeszcza, prof. Urbankowa z Sopot, p. Zygoska z Oliwy, prezes ZKP p. Jedwabski, prezes Tow. Ludowego p. Gregorkiewicz, przedstawiciele inteligencji miejscowej pp. nadradcostwo Fojutowie, p. komandor Ziolkowski, p. kier. Balcer, prezes KPH p. Reyman i inni.

Po południu o godz. 15 odprawiono uroczyste nieszpory, po których odbyła się kawka w sali obok kaplicy.

nymi pożyczkami, również i nasza 5 proc. pożyczka narodowa.

Ważne jest, że wszyscy nie posiadający środków na pokrycie kosztów zdeponowania złożyć mogą w Banku Gdańskim odpowiedni wniosek o zwolnienie ich od nałożonego rozporządzeniem obowiązku.

Wreszcie w związku z rozporządzeniem z 15 kwietnia br. o obowiązku zbycia dewiz i papierów wartościowych w obcej walucie, podkreślić raz jeszcze musimy, że oczywiście nie dotyczy to pieniędzy polskich, ani papierów wartościowych w złotych polskich, więc również nie pożyczek.

Szofer — mimowolny zabójca gdańskiego robotnika

uwolniony od winy i kary

W dniu 21 października ub. roku jechał szofer Gustaw L. załadowanym węglem samochodem z przyczepką ulicą Dominikswall w Gdańsku. W pobliżu niemieckiego konsulatu generalnego samochód wyminał wracającego z pracy robotnika Siega, jadącego rowerem. Gdy samochód zbliżał się do Siennego Rynku, zwolnił szofer jazdę, a Sieg wjechał między maszynę a krawężnik. Szofer wezwał rowerzystę, aby cofnął się za przyczepkę, na co tenże jednak nie zareago-

wał. Gdy L. wjechał na Sienny Rynek i zbroczył na prawo, przyczepka najechała na rowerzystę, który dostał się pod koła i poniósł śmierć na miejscu.

W tych dniach stał L. przed gdańskim sądem ławniczym, oskarżony o nieumyślne zabójstwo. Odbyta na miejscu nieszczęśliwego wypadku wizja lokalna i przewód sądowy wykazały niewinność oskarżonego, — którego też sąd uwolnił od winy i kary, nakładając koszty postępowania na skarb.

Aresztowanie kasjera kasy stacyjnej w Sopotach

Jak swego czasu donosiliśmy, zginęło z kasy stacyjnej w Sopotach w nocy na 1 bm. 21.000 guld. i 2000 zł. Na skutek doniesienia o włamaniu, policja kryminalna w Sopotach wszczęła dochodzenia. Wykazało się wkrótce, że brak wszelkich podstaw do ścigania rzekomych złodziei. Nie znaleziono też żadnych śladów, a drzwi wejściowe były lekko tylko uszkodzone. Zastawiającym był również fakt, że rzekomym

sprawcom udać się miało otwarcie szafy pancerniej i kasetki podrobionymi kluczami. Ponieważ wszystkie okoliczności przemawiały za tym, że włamanie zostało upozorowane celem ukrycia sprzeniewierzenia, aresztowała policja kryminalna kasjera stacyjnego Leona Trenkera. Chciał on się uchylić od aresztowania przez upozorowanie ataku nerwowego, lecz badanie lekarskie przemawiało przeciw temu.

Rumunia uczliła swego pierwszego króla

Cała Rumunia obchodziła w ostatnich dniach uroczystości 100-ną rocznicę urodzin swego pierwszego króla, Karola I. Na reprodukcji — król Karol II, wielki wojewoda Michał i członkowie rządu składają hołd zmarłemu monarsze w mauzoleum królewskim.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZŁYMI
KOWALSKINA
KŁOPIE NA RÓWNIEM
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY: KATARZE

Wyjazd pielgrzymki Polaków Katolików do Częstochowy i Warszawy

W pielgrzymce, która wyrusza do Częstochowy i Warszawy, uczestniczyć będzie 170 osób. Wyjazd pielgrzymki z Gdańska nastąpi w sobotę, 29 bm. o godz. 20,15 na Gdynię, Kościerzynę i Nowe Herby do Częstochowy. Pobyt w Częstochowie potrwa 2 dni, a wyjazd do Warszawy nastąpi w dniu 1 maja wieczorem. Pobyt w Warszawie potrwa również 2 dni, a powrót do Gdańska nastąpi 4 maja o godz. 6,25.

Apel Senatu gdańskiego

W związku z piątkową mową Hitlera senat gdański zwrócił się do Niemców gdańskich, by umożliwili wszystkim Niemcom wysłuchanie tego przemówienia. Senat zapelował do wszystkich pracodawców niemieckich, aby zwolnili swych pracowników z zajęć w piątek 28 bm. od godz. 12-iej do 13,30.

Podobny apel skierowała gdańska Izba Przemysłowo-Handlowa do kół gospodarczych, zaznaczając, że należy zamknąć sklepy od godz. 11,45 aż do ukończenia przemówienia kanclerza Rzeszy niemieckiej.

Również w szkołach z niemieckim językiem wykładowym, młodzież średnich i wyższych klas oraz grono nauczycielskie wysłuchać mają wspólnie przemówienia Adolfa Hitlera.

Ruch w porcie gdańskim w dniu 25 kwietnia

Dnia 25 kwietnia weszło do portu gdańskiego 11 statków o łącznej pojemności 7027 nrt. W tym było według bander statków niemieckich 3, szwedzkich i norweskich po 2 oraz po jednym statku angielskim, bułgarskim, fińskim i holenderskim. W tym samym dniu opuściło port gdański 18 statków o łącznej pojemności 10.715 nrt.

Wywóz węgla przez port gdański w czasie od 16 do 22 bm.

W tygodniu sprawozdawczym opuściło port gdański 25 statków z ogólnym ładunkiem 63.765 t. węgla. W wywozie tym na pierwszym miejscu znajdowała się Szwecja, dokąd wywieziono 15.897 t. następnie Francja z 12.943 t., Gibraltar z 10.600 t., Italia z 7.620 t., Egipt z 7.410 t., Holandia z 7.310 t. oraz Belgia z 2.085 t. W tym samym czasie wywieziono przez port gdański 3.863 t. węgla bunkrowego oraz 640 t. koksu do Szwecji.

Polski Związek Zachodni pracuje nad rozwojem wszystkich sił polskich na Zachodzie

Przeladunek kolejowy w portach polskich w dniu 26 kwietnia 1939 r. Eksport

Ładunek	Gdańsk ton	Gdynia ton
Węgiel	14763	24420
Zboże	1024	105
Cukier	—	—
Drewno	9263	1785
Zelazo	64	325
Drobniaka	122	15
Nafta i t. p.	1592	1178
Cement	—	—
Różne	—	—

Import

Ładunek	Gdańsk ton	Gdynia ton
Ruda	6059	1720
Złom	—	480
Nawozy sztuczne	—	1065
Ryż	—	525
Bawełna	—	325
Zelazo	35	1451
Drobniaka	—	—

STAN WODY W WIŚLE

Miejscowo	Woda średnia	Stan wody dnia	
		21. IV	22. IV.
Kraków	-1,84	-2,83	-2,92
Zawichost	1,47	1,46	1,43
Warszawa	1,62	1,16	1,11
Plock	1,27	1,08	0,99

Miejscowo	Woda średnia	Stan wody dnia	
		23. IV.	24. IV.
Toruń	1,87	1,24	1,18
Fordon	1,37	1,30	1,29
Chelmno	1,23	1,12	1,10
Grudziądz	1,41	1,34	1,30
Kurzebrak	1,85	1,48	1,43
Plekkio	0,82	0,73	0,69
Tczew	3,80	3,76	3,72
Danziger Haupt	2,86	2,48	2,48
Einlage	2,51	2,68	2,66
Schlewenhorst	—	—	—

Uwaga: Cyfry bez znaku — oznaczają stan wody powyżej zera, ze znakiem — poniżej zera wodowskazu.

GDYNIA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „GAZETY POMORSKIEJ” — Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Pa-ged'u“, tel. nr. 15-44.

REPERTUAR KIN.

GWIAZDA: Piękny film polski pt.: „Trzy serca” z Barszczewską. Nadprogram kolorówka.

MORSKIE OKO: Brawurowy świetny film pt. „Wstań i walcz” w rolach głównych Robert Fay, Wallace Berry, Florence Rye oraz bogaty nadprogram.

LIDO: Film, który jest sensacją świata. Genialna, największa tragiczka naszych czasów, Elżbieta Bergner w filmie „Skradzione życie”.

POLONIA: Film polski pt. „Biały Murzyn”, oraz nowy program rewia pt. „Bomba śmiechu”.

MIRAZ: Nieczynny.

LILLY: „Kapitan Taylor”.

ZORZA: „Szczęśliwa 13” z Grossówną i Sierańskim.

Notatki kronikarza

— Komisja dla rejestracji pojazdów mechanicznych będzie urzędowała w Gdyni w dniu 5 maja rb. od godz. 8 do 14 i w dniu 6 maja rb. od godz. 8 do 13.

— „Na błędnych drogach wiedzy współczesnej”. Dr. Jerzy Morzycki, nowomianowany dyrektor filii Państwowego Zakładu Higieny w Gdyni, znany lekarz bakteriolog, specjalista chorób tropikalnych, autor szeregu prac naukowych, wygłosi staraniem Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Gdyni, interesujący odczyt pt. „Na błędnych drogach wiedzy współczesnej”. Odczyt odbędzie się we wtorek, 2 maja, o godz. 20 w sali Izby Przemysłowo-Handlowej (ul. 10 Lutego 24). Wstęp wolny.

Odczyt pośia Żenczykowskiego

Dziś w piątek, 28 bm. o godz. 20 w sali K. P. W. przy ul. Jana z Kolna odbędzie się zebranie oddziału Gdynia-Śródmieście O. Z. N., na którym wygłosi referat p. poseł Żenczykowski, kierownik Oddziału Propagandy O. Z. N. z Warszawy na temat „Sytuacja międzynarodowa w chwili obecnej”.

Złote „Krzyże Zasługi” za zasługi na polu pracy zawodowej

P. Prezydent Rzeczypospolitej nadał po raz pierwszy złote „Krzyże Zasługi” za zasługi na polu pracy zawodowej Kazimierzowi Soltysiakowi z Orłowa Morskiego, Janinie Ślęczkównie z Gdańska i Alfredowi Adamowi Wagnerowi z Gdańska, za zasługi w służbie kolejowej — inż. Leonowi Małeckiemu z Gdańska.

Tłumy gdynian i przyjezdnych, zwiedzają „Salon Wiosenny” ZZAP

Od dnia otwarcia „Salonu Wiosennego 1939” Związku Zawodowego Artystów Plastyków w Gdyni, daje się zauważyć duże zainteresowanie sztuką. Liczni zwiedzający tłumnie podziwiają ciekawe ekspozycje. Wystawa mieści się przy ul. Abrahama, róg Kwiatkowskiego i bok Kawiarni „Złoty Róg”. Wstęp na Wystawę tylko 50 gr.

W najbliższych dniach Salon Wiosenny odwiedza zbiorowa wycieczka szkolna z Gdyni i z poza miasta.

Na miejscu fachowa siła daje wyczerpujące wyjaśnienia. Większość eksponatów została już rozkupiona.

Z WĘDRÓWEK PO KINACH

„WSTAŃ I WALCZ” — KINO MORSKIE OKO.

Kino „Morskie Oko” wyświetla ciekawy film pt. „Wstań i walcz”. Treścią filmu jest życie z okresu dwóch Ameryk północnych (tj. stanów podzielonych na Stany południowe i północne), z okresu uruchamiania pierwszych linii kolejowych i z czasów walki z potajemnym handlem niewolnikami. Temat bardzo bogaty i wyczerpany zresztą szeroko przez scenarzystę i reżysera. Zestawienie Tavlora z Beerym stwarza w ciągu akcji szereg zabawnych scen i mimo nie raz dramatycznych momentów — na widowni zrywa się głośny, serdeczny śmiech. Film b. ciekawy i miły, pozostawiający po sobie jaknajlepsze wrażenie, dobrze spędzonego wieczoru. Kino „Morskie Oko” zapowiada już wyświetlanie wkrótce potężnego filmu pt. „Gunga Din”, filmu, który już od szeregu miesięcy idzie w Warszawie z nie-notowanym dotychczas powodzeniem. (K)

Nie zapominajmy nigdy o morzu!

Jeden z oficerów Korpusu Audytorów (Sędziów) pisze nam: Nie zapominajmy nigdy o morzu! Nawet dziś, gdy cały wysiłek społeczny idzie w kierunku zbrojeń powietrznych — nie zaniedbujmy spojrzenia na morze — bo ono jest najżywniejszym interesem i jedyną drogą odrodzenia gospodarczego Państwa — a za odrodzeniem gospodarstwa, pójdzie Jego siła polityczna.

Patrzmy na morze czujnie i zbrojnie! Jako potwierdzenie swego apelu oficerów wpłacił 10 zł na budowę morskiego ściegacza „O. R. P. Pomorze” na FOM!

Oby szlachetny jego apel i przykład znalazł wielu naśladowców!

1 maja nie będzie świętowany w Gdyni

Żadne obchody, zebrania, pochody i demonstracje nie odbędą się w dniu 1 maja, z powodu zakazu władz administracyjnych. „Międzynarodowe” święto świata pracy, miało co roku wszystkie cechy międzynarodowe, natomiast żadnej cechy polskiej. Dlatego zakaz ten, w obliczu wydarzeń niezmiernie wagi, ma swoją głęboką treść.

Zakaz ten specjalnie przyszedł w porę w Gdyni. Świadectwem tego niech będzie choćby onegdajsza odez-

wa świata pracy (o zjednoczeniu się i zaprzestaniu sporów) — i apel — chwilowego choćby zwarcia się w jedną gromadę.

Socjaliści i garstka komunistów gdynińskich — zbojkotowali ten apel zgody.

Jest rzeczą tedy nie do pomyślenia, aby ta garstka nadała choćby przez godzinę charakter bolszewicki Gdyni, do której rości sobie słuszne i dumne prawo cała Rzeczpospolita, silna, zwarta i gotowa!

Z działalności OZN na wybrzeżu

W szczelnie wypełnionej sali Związku Rezerwistów na Witominie odbyło się miesięczne zebranie informacyjne Koła Obozu Zjednoczenia Narodowego. Zebranie zajął przewodniczący Koła p. Półtorak Władysław, który udzielił głosu przewodniczącemu oddziału OZN. Śródmieście p. inż. K. Ślęczce. Z kolei p. inż. K. Ślęczka omówił bieżące aktualne sprawy. Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu narodowego.

Na Grabówku odbyło się ostatnio zebranie Zarządu OZN — Koła Grabówek. Na zebraniu tym p. inż. K. Ślęczka omawiał spr-

wy młodzieżowe i inne.

W świetlicy Związku Rezerwistów odbyło się na Grabówku zebranie członków Obozu Zjednoczenia Narodowego, któremu przewodniczył przewodniczący Koła p. Teofil Maliszewski. Po przywitaniu przewodniczącego oddziału inż. K. Ślęczki i sekretarza oddziału p. mgr. Ferdynanda Mroza udzielił głosu p. inż. K. Ślęczce, który omówił zagadnienia organizacyjne. W dyskusji zabierali głos pp. Morawski, przewodniczący Koła Rezerwistów Grabówek, Maliszewski, Kapica i inni.

SILNE

LOTNICTWO

zwycięży karidego wroga

OZN

Z teczki niezadowolonego turysty

Kilka gorzkich słów o komunikacji z wybrzeżem

O przywrócenie dawnego stanu rzeczy

Niestety rozporządzenia w naszym kolejniactwie nie dorównują potrzebom rozwoju naszego wybrzeża.

Od 1 marca zostały skasowane dwie pary pociągów pośpiesznych pomiędzy Warszawą a Gdynią. Skład pozostałych dwóch par nie został odpowiednio powiększony, wobec tego podróżni zmuszeni są nie tylko niewygodne połączenia, ale ponadto tłok w wagonach. Rozporządzenie to jest tym bardziej niezrozumiałe, że następuje tuż przed otwarciem sezonu kąpieliskowego, a wszystkim, więc i władzom kolejowym wiadome jest, że w tym czasie panuje niesłychane przepełnienie we wszystkich pociągach łączących wybrzeże z większymi miastami Polski.

Rozwój Gdyni, jako jedynego portu handlowego polskiego, idzie naprzód z szybkością krokiem, a równoległe do niego rozbudowują się kąpieliska polskie, których kilkadziesiąt rozsiągniętych jest wzdłuż krótkiego wybrzeża. Kąpieliska te cieszą się wzrastającym powodzeniem i w podziw godnym tempie frekwencji kuracjuszy i czynią wszelkie wysiłki, aby szybką budową mieszkań, restauracji, sklepów nadażyć postępującej ciągle popularności.

Na tle tych stosunków dziwnym się wydaje skasowanie przez władze aż dwa pary pociągów na najruchliwszym niemal odcinku w obliczu nadchodzącego sezonu. Być może zamówienie obywateli polskich do swego morza jest tak wielkie, iż nie bacząc na wszelkie trudności, będą jeździć nadal tłocząc się w pociągach i znosząc wszelkie niewygody. Ale tak entuzjastycznego nastawienia nie wolno wykorzystywać, lecz przeciwnie sytuacja ta nakłada na władze kolejowe obowiązek zapewnienia tym podróżnym jak najlepszych warunków komunikacji.

Ponadto zważyć należy, że Gdynia jest naszym oknem na Europę, wielu gości zagranicznych przybywa do Polski na liniach towarzystw okrętowych, których rezyduje w Gdyni 50! Można sobie wyobrazić jakie wrażenie wywrze na cudzoziemcach fakt, że podróż z Gdyni do Warszawy będą musieli odbyć nie tylko w nieodpowiadającej

im porze, lecz w przepelnionym przedziale, albo, co w pełnym sezonie jest na porządku dziennym — na korytarzu!

Stan komunikacji pomiędzy Warszawą a wszystkimi większymi miastami Polski tj. Krakowem, Poznaniem, Katowicami, Wilnem itp. jest lepszy, niż z Gdynią. A przecież i prestiżowo i gospodarczo — Gdynia jest z tych wszystkich miast najważniejszą i powinna największą cieszyć się opieką.

Rozporządzenie omawiane wzbudziło wśród społeczeństwa żywy protest, co znalazło wyraz w prasie, w ciągle jeszcze do dziś powtarzających się apelach do władz o przywrócenie dawnego stanu rzeczy.

Miejmy nadzieję, że głosy te odniosą skutek i przed nadejściem pełnego sezonu nadmorskiego oba skasowane pociągi pośpieszne zostaną ponownie uruchomione.

Z portu gdynińskiego

— Praca portu gdynińskiego w dniu 24 bm. W poniedziałek, 24 bm. ogólny przeładunek towarów w porcie gdynińskim wyniósł 31.462,1 ton, z czego wyładowano 7.166,7 ton a załadowano 24.295,4 ton.

— Praca portu gdynińskiego w czasie od 17 do 23 bm. W tygodniu ubiegłym tj. za czas od 17 do 23 bm. weszło do portu gdynińskiego i wyszło zeń na morze ogółem 258 statków o łącznej pojemności 282.831 trn. z czego weszło 128 statków o poj. 139.225 trn. a wyszło 130 statków o pojemności 143.606 trn.

W ruchu statków pierwsze miejsce zajmowała bandera polska z 47 statkami przed szwedzką i włoską a ostatnie, 16-te W. M. Gdańsk.

Ogólny przeładunek towarów w porcie gdynińskim wyniósł za czas od 17 do 23 bm. 216.500 ton, z czego wyładowano 29.306,5 t, a załadowano 187.193,5 ton.

Wyładowano następujące towary (w tonach): owoców świeżych 830,4; śledzi 64; fosforytów 2.750; tomasyny 4.750; nasion oleistych 181,3; rud żelaznych 1.480; pirytów 1.615; żelastwa (żelomu) 3.738,7; miedzi 400; rudy chromowej 2.076,9; bawełny 450; różnych 10.990,2.

Załadowano (w tonach): zboża 3.330, cu-

Bolesne rozstanie

Na jednym z dworców londyńskich, aparat foto-reportera uchwycił scenę pożegnania ojca z rozpaczającym synkiem. Ojciec jest członkiem orkiestry gwardzystów angielskich i razem z całym zespołem wyjeżdża do Ameryki na tournée koncertowe.

WEJHEROWO

— Przedstawicielstwo „Gazety Pomorskiej” w Wejherowie mieści się przy ul. Piłsudskiego 21.

— Sekretariat Obozu Zjednoczenia Narodowego — przy ul. Puckiej 7.

— Dyżur aptek pełni stale „Zielona Apteka” przy ul. Sobieskiego.

— Dyżur lekarzy Ubezpieczalni Społecznej pełni dnia 28. 4. dr. Taper, dnia 29. 4. dr. Janowicz.

— Kino Apollo: „Pensjonarka”.

— Kino Casino: „Eskapada”.

— Dzień Lasu. W sobotę, 29 bm. Wejherowo obchodzi swoje „Święto Lasu”. W dniu tym odbędzie się w szkołach specjalne pogadanki na temat ochrony lasów. O godz. 9 odprawia się nabożeństwo w kościele parafialnym, po czym szkoły urządzają wspólnie wycieczki do lasu.

— Bieg narodowy na przełaj. W dniu 3 maja odbędzie się w Wejherowie bieg narodowy na przełaj. Trasa biegu wynosi 3 km. dla zawodników młodszych od lat 16 do 18 i 5 km. dla zawodników starszych ponad lat 18. Poszczególne organizacje przyjmują zgłoszenia swych zawodników i skierują je do powiatowej komendy PW i WF do dnia 2 maja. Poza tym zgłoszenia przyjmuje komenda PW i WF. bezpośrednio.

— Kierownikiem dla Spraw Zawod.-Gospodarczych przy Obwodzie Morskim OZN mianowany został p. Roman Jankowski, kierownik Zawod. Szkoły Dokształcającej w Wejherowie.

— Pracownicy pocztowo-telekomunikacyjni Wejherowa i Obwodu na FON skrybowali Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej ogólną sumę 2.700 zł. a pragnąc silnej Marynarki Wojennej dla obrony Rejonu Nadmorskiego jednomyślnie uchwalili ofiarować obligacje i bonny pożyczki na Fundusz Obrony Morskiej.

— Z Urzędu Stanu Cywilnego miasta Wejherowa. Urodzenia: rzeźnik Augustyn Grzenkiewicz, córka; murarz Robert Socha, córka; robotnik Klemens Szczypiorowski, syna; zegarmistrz Hers Jakubowicz, córka; robotnik Feliks Arendt (dziecko martwe płci żeńskiej); robotnik Brunon Szweida, córka; kolejarz Juliusz Palubiński, syna; niezamężna A. B. córka; robotnik Stanisław Maszota, syna; niezamężna G. Z. córka; czeladnik szwajski Jan Kaldziński, syna; zbrojarz Antoni Felkner, córka; malarz Antoni Szlas, córka.

Zapowiedzi: Bernard Arendt, stangret z Wejherowa-Zamek i Adelina Elwart z Wejherowa; Paweł Schröder, robotnik i Felcja Suchtówna, oboje z Wejherowa; Jan Broll, blacharz z Nanie i Agnieszka Engelbrecht z Gdańska - Wrzeszcz.

Śluby: Benon Ponka, ślusarz samochodowy z Gdyni i Maria Specht z Wejherowa; Antoni Szachta, szewc z Wejherowa i Maria Nierzwińska z Nowego Dworu; Jan Kwiatkowski, ślusarz i Helena Pawłowska, oboje z Wejherowa; Jan Kitowski, rysownik z Śmiechowa i Anna Ptach z Wejherowa; Antoni Starznek, księg., kierownik rachuby przedsiębiorstw miejskich z Wejherowa i Zofia Hoffmann z Inowrocławia; Marian Elias, urzędnik państwowy z Włocławka i Gertruda Daehling z Wejherowa.

Zgony: Jan Pallasz, robotnik, kawaler, lat 30 z Redy; Teofil Zacharek, konduktor, żonaty, lat 72; Regina Stefanowska, 21 dni; Paweł Klebba, robotnik, lat 17, kawaler; Hildegarda Kustosz, ekspedientka, panna, lat 21; Gertruda Szynińska, zamężna, lat 34; Henryk Radziejewski, 7 tyg.; Hulda Wittrina, panna, właścicielka domu, lat 79; Ewa Felkner, 1 godz.; Ida Formela, niezamężna, bez zawodu, lat 7.

kru 1.230; jaj 108; makuchów i otręb 265; drzewa 10.085,1; cementu 500; węgla eksportowego 133.862,6; bunkru 18.516,4; koksu 3.942,5; żelaza 1.758,6; cynku 304,5; różnych 13.218,8.

TCZEW

— PRZEDSTAWICIELSTWO „GAZETY POMORSKIEJ” w Tczewie, ul. Kościuszki 1, tel. 10-04.

— Sekretariat obwodowy Obozu Zjednoczenia Narodowego mieści się w Tczewie przy ul. Kościuszki 1, tel. 10-04. gdzie też przyjmują się zapisy na członków.

— Nocny dyżur aptek pełni apteka pod Driem przy Pl. Br. Pierackiego.

— Kino Apollo: „Niemy bohater”.

— Kino Gryf: „Ulan księcia Józefa”.

Z TOWARZYSTW

— **Uwaga Niepodległościowcy Pomorscy!** Zebranie organizacyjne tczewskiego Związku Niepodległościowców Pomorskich odbędzie się w niedzielę, dnia 30 kwietnia o godzinie 13 w Hali Miejskiej, na które zapraszają się b. członków Orz. Wojsk Pomorza Straży Ludowych, Filomatów Pomorskich, b. członków Rad Ludowych, b. działaczy niepodległościowych przed przejściem Pomorza, b. członków Tow. Gimn. „Sokol” Uczestników Strajku Szkolnego, Więźniów Ideowych, Działaczy plebiscytowych Warmii, Mazur i Ziemi Malborskiej, Ochotników Pomorza, którzy wstąpili do Wojsk Polskich przed 13. 11 1919 r. itd.

— **Baczność Wołacy!** W niedzielę, 30 bm. o godz. 17 w Hali Pomorskiej odbędzie się zebranie miesięczne placówki tczewskiej.

— **Związek Podoficerów Rezerwy R. P. Toło Tczew** zwołuje dziś, w piątek, zebranie miesięczne, które odbędzie się w lokalu p. Brzeskiego przy ul. Kościuszki 1, o godz. 18.

NOTATKI KRONIKARZA

— **Odnaczeni.** W tych dniach zostały naliczone za zasługę na polu pracy zawodowej Krzyże Zasługi m. in. pracownikom tuł. Elektrykowi i kier. ruchu Wolfowi Bernarowski i kier. biura Cofcie Henrykowi. Odnaczenia zostały wymienionym wręczone w Warszawie przez p. Rosego, dokąd obaj zostali wezwani.

— **W celu ułatwienia wpłat na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej** w ostatnich dniach okresu subskrypcji w dniach 30 kwietnia i 3 maja br. czynne będą wszystkie placówki pocztowe, jak w normalne dni powszednie. Miejscowe urzędy p. Tczew I i Tczew II (dworzec) czynne będą w czasie od godziny 12 i 15—18.

— **Osobiste.** St. poster. p. Józef Wierzbowski z Posterunku P. P. w Tczewie otrzymał awans na przodownika, a p. przodownik Józef Szajda, również z Tczewa, na starszego przodownika.

— **„Panna Rekrutem”.** Sekcja sceniczna Z. S. Oddział II w Tczewie wystawia dnia 2 maja br. o godz. 19,30 w własnej świetlicy orzy Agencji Celnej P. K. P. arcywesołą komedię w 3 aktach Kazimierza Stefańskiego pt. „Panna Rekrutem” (sztukę współczesną). Kto chce przez czas dłuższy chodzić z uśmiechem na ustach, prosimy na przedstawienie! Bilety wstępu: 0,20 — 0,30 i 0,50 zł.

— **Impreza na F. O. N.** Związek Pań Domu Oddział w Tczewie organizuje we wtorek, dnia 2 maja br. w salach Grand Hotelu lancing-bridge, z którego czysty dochód przeznacza się na Fundusz Obrony Narodowej. Początek o godz. 20. Z uwagi na wznioły cel, należy spodziewać się, że miejscowe społeczeństwo weźmie gremialny udział w wspomnianej imprezie.

— **Strzelanie dla rezerwistów.** W dniu 30 bm. od godz. 9 rano na strzelnicy boiska sportowego przy ul. Baldowskiej rozpocznie się strzelanie z broni sportowej dla rezerwistów. Tego samego dnia o godz. 16 w auli gimnazjum męskiego przy ul. Hallera odbędzie się zebranie ogólne Koła Zw. Rezerwistów.

OGŁOSZENIE

Zarządu Miejskiego w Tczewie w sprawie sprzedaży miejskich parcel budowlanych.

Zarząd Miejski w Tczewie zawiadamia, że w poniedziałek, dnia 1 maja br. o godz. 17-tej odbędzie się w sali parafialnej św. Józefa na Nowymmieście zebranie informacyjne dla osób reflektujących na nabywanie od miasta parcel budowlanych na terenach między ulicami Skarszewska i Gdańska.

Wstęp na zebranie tylko za imiennymi zawiadomieniami. Osoby, które zawiadomienia nie otrzymały a zamierzają nabyć parcele, mogą otrzymać karty wstępu na powyższe zebranie w Zarządzie Miejskim w Tczewie, Wydział Budowlany w godzinach urzędowych.

Tczew, dnia 27 kwietnia 1939 r.

BURMISTRZ:
Mgr. W. Jagalski.

Kino „APOLLO”

Tylko 2 dni! Tylko 2 dni!
Atracyjny superfilm światowej wytwórni „Universal Pictures”

Niemy bohater

W rolach głównych:
Noah Bury i Barbara Road.
Walka psa z rysiem górskim, w wielkim filmie ilustrującym dzieje przyjaźni człowieka i psa.

Czarowne zdjęcia! Emocjonująca treść!
Fascynująca treść! Nadprogram dodatek!
Początek codz. 6,30 i 8,30, w niedzielę 3, 5, 7 i 9-ta.

Narodowy bieg na przełaj

o puchar

„GAZETY POMORSKIEJ”

odbędzie się w ramach zawodów lekkoatletycznych, które

■ w dniu 3 maja rb. ■

organizuje Miejski Ośrodek W. F. na stadionie miejskim.

Bieg ten posiada już swoją ustaloną tradycję i niewątpliwie cieszyć się będzie dużą frekwencją widzów i zawodników.

Podębianie nastrojów patriotycznych jest w chwili obecnej głównym zadaniem kobiety — Polki

Przy bardzo licznych udziale członkiń odbyło się miesięczne zebranie Katolickiego Stowarzyszenia Kobieta Oddziału w Tczewie.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania, kwadransu katechizmowego i pogadanki społecznej z pisma związkowego, p. prezeska Maciejewska, miała referat o obecnym ks. asystenta Zurka, obnażyła członkiniom znaczenie corocznych haseł Akcji Katolickiej i omówiła obszernie tegoroczne hasło, zwracając uwagę na konieczność zaznajomienia się z nim. Wielki nacisk położyła, jako członkini Akcji Katolickiej kłaść na stałe podębianie i poszerzanie naszych wiadomości religijnych.

Przy omawianiu spraw organizacyjnych zadecydowano kwestię wyjazdu na zjazd diecezjalny w Brodnicy. Na zjazd wyjechały: p. Mańkowska w charakterze zastępcy-

ni prezeski Oddziału, a pp. Struczyńska i Brygmanowa, jako delegatki.

Następnie prezeska p. Maciejewska zwróciła uwagę na napiętą sytuację międzynarodową, wymagającą czujności obywateli. Podkreśliła przy tym, że zadaniem kobiety Polki w chwili obecnej powinno być rozpoznanie nastrojów patriotycznych i przeciwdziałających wrogiej propagandzie; apelowała również, by członkinie składały w miarę możliwości ofiary na FON., w którym to celu w najbliższych dniach rozslana zostanie kurenda.

Poza tym poinformowano członkinie o powstałej organizacji „Ośrodek propagandy pogotowia moralnego”, zaznajamiając z jej celem i nawołując do współpracy.

Pieśnią: „My chcemy Boga” zakończono zebranie.

Do wszystkich właścicieli nieruchomości miejskiej w Tczewie

Swego czasu podaliśmy ile właściciele nieruchomości miejskiej powinni przeznaczyć na pożyczkę lotniczą. W związku z uchwałą Głównego Zarządu w Warszawie informujemy dodatkowo, że każdy właściciel nieruchomości powinien subskrybować taką kwotę, jaką przynosi miesięczne komorne, czyli jedną dwunastą część komornego rocznego netto.

Każdy właściciel po dokonaniu subskryp-

cji proszony jest o przybycie do biura sekretariatu Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości, celem zgłoszenia wysokości subskrybowanej kwoty, ponieważ sumy subskrybowane przez tuł. stowarzyszenie wzgl. członków, właścicieli nieruchomości (a także kupców posiadających domy) podane być muszą w myśl polecenia do Zarządu Głównego w Warszawie.

Za Zarząd: (—) Jan Pielowski, prezes.

CHOJNICE

Związek Podoficerów Rezerwy na F. O. N.

Koło Związku Podoficerów Rezerwy w Chojnicach urządzi w dniach 29 i 30 bm. przedstawienie amatorskie. Wystawiony zostanie obraz historyczny p. t. „Cud nad Wisłą”. Czysty zysk z przedstawienia przeznaczony zostanie na F. O. N. W dniu 29 bm. przedstawienie odbędzie się o g. 18 dla wojska i młodzieży, wstęp 20 gr. W niedzielę zaś początek przedstawienia w sali p. Urbana o godz. 20-tej, cena biletów od 50 kr. do 1,— zł.

Uleczka czy wypadek?

Z domu ojca swego, rolnika Wojciecha Kalnowskiego w Nowym Dworze wydalila się córka jego, 15-letnia Władysława Kalnowska. Ponieważ dotychczas nie wróciła, nie jest wykluczony wypadek. Zaginiona jest 1600 cm. wysoka, ubrana w granatowy płaszcz i beret. Kto może udzielić o zaginionej informacji, winien zgłosić się do Wydziału Śledczego w Chojnicach.

Nieszczęśliwy wypadek przy koniach

W Ostrowitem pod Chojnicami wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, którego ofiarą padł woźnica Sprawka. 2-konny powóz mającej p. Wandtkiego jechał ze wsi z kę-

dzem do chorego. W pewnej chwili zaplątały się półsorki. Woźnica Sprawka zaprzęg zatrzymał, aby uporządkować postronki. W tym momencie jeden z koni kopnął Sprawkę w pierś tak silnie, że woźnica leż nieprzytomny. Jednocześnie konie poniosły pędząc z powozem w pole. Jadący ksiądz zdołał w porę wyskoczyć bez wypadku.

Ranego Sprawkę odwieziono do Szpitala w Chojnicach. Stan jego jest bardzo ciężki.

Dzielny strażnik nie dał się przekupić

W dniu 1 kwietnia br. usiłował Zygmunt Nikołaj z Nieszawy przekroczyć w pow. chojnickim nielegalnie granicę do Niemiec. Napotkał przy tym strażnika granicznego. Chcąc go przekupić Nikołaj wręczył strażnikowi 5,— zł, aby puścił go przez granicę. Sumienny urzędnik jednak spełnił swój obowiązek i uciekiniera zatrzymał. Nikołaj widząc to, chciał zbiec. Strażnik wobec tego użył broni i strzelił zbiegowi w plecę, po czym go ujął.

Obecnie Nikołaj stanął przed Sądem Okręgowym w Chojnicach, oskarżony o prze-kupstwo oraz usiłowanie nielegalnego przekroczenia granicy i przemytu 9,20 zł. Sąd skazał go na karę 7 miesięcy więzienia i 50,— zł grzywny.

KINOTEAT „LUX”
Chojnice
Telefon 88.
Początek seansów w dni powszednie o godz. 8,15, w niedzielę i święta o g. 6 i 8,15.

W piątek, dnia 28 bm.
Fascynujący romans na trasie San Francisco - Szanghaj p. t.
„Cień Szanghaju”
W rolach głównych: Peter Larre, Virginia Field, Thomas Beck.

Transfuzja krwi z samolotu

W Z. S. R. R. — jak podaje lekarz sowiecki Efendiew — zakończono z wynikiem pomyślnym próby transfuzji krwi w pierwszych liniach okopów.

Do naczynia z krwią ludzką, służącą do transfuzji, dodaje się wyciąg z wątroby zwierzęcej, który na przeciąg kilku godzin powstrzymuje krzepnięcie krwi. Naczynie

z krwią owija się w pakuły i tekturę i z wielkiej wysokości zrzuca z samolotu na ziemię przed punktem opatrunkowym, gdzie czekają ranni.

Sposób ten umożliwia transfuzję krwi w warunkach, gdy nie ma krwiodawcy o odpowiedniej grupie krwi.

KinoGRYFTczew

Dziś! Dziś!

Wielka premiera polskiego filmu historycznego

Rok 1809

Ulan Księcia Józefa

W rolach głównych kwiat aktorstwa polskiego JADWIGA SMOSARSKA

Kostiumy — mundury i broń według wzorów Muzeum Narodowego

Codziennie o godz. 6,30 i 8,30, w niedzielę o 3, 5, 7 i 9-tej w niedzielę o godz. 3-ciej wielkie przedstawienie dla młodzieży i dzieci.

PRZETARG

Zarząd Miejski w Tczewie ogłasza zgodzić z rozp. Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1927 r. D. U. R. P. nr. 13 poz. 92 przetarg nieograniczony na:

- 1) ułożenie podbruku z kam. zwykłego około 3.500 m².
- 2) ułożenie jezdni z półbruczku około 3.500 m².
- 3) ułożenie płyt chodnikowych około 1.200 m².
- 4) ułożenie krawężnika beton. około 800 m. b.

Koszty ofertowy, warunki techniczne, oraz wzory umowy można nabyć w Zarządzie Miejskim w Tczewie — Wydział Budowlany — pokój nr. 1. za opłatą 5,— r.

Szczegółowe rysunki do przejrzania, oraz wszelkich informacji udziela Zarząd Miejski w Tczewie — Referat Drogowy, pokój nr. 2.

Oferty należy składać w kopertach załokowanych z napisem — „Oferta na przebudowę nawierzchni dróg w roku 1939” w Zarządzie Miejskim pokój nr. 7 do dnia 5 maja 1939 r. godz. 12,00.

Oferta winna zawierać:

- 1) wypełniony i podpisany kosztorys ofertowy Zarządu Miejskiego bez poprawek i przekreśleń,
- 2) pokwitowanie Kasy Miejskiej na złożone wadium w wysokości 3 proc. oferowanej sumy w gotówce, lub obligacjach pożyczki przeciwlotniczej,
- 3) podpisaną deklarację oferenta o zapoznaniu się z terenem budowy,
- 4) dołączone zaświadczenie o subskrypcji oferenta na rzecz pożyczki przeciwlotniczej.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, względnie unieważnienia przetargu, powiększenia lub zmniejszenia robót bez podania powodów.

BURMISTRZ:

Mgr. W. Jagalski. 6564

GIMNAZJUM KUPIECKIE W TCZEWIE.

Wpisy do kl. I i dalszych przyjmuje sekretariat jeszcze do 15 czerwca br. od godz. 10 do 15.

Warunki przyjęcia:

- 1) ukończenie co najmniej 6 klas szkoły powszechnej,
- 2) złożenie do akt szkolnych dokumentów wpisowych,
- 3) wpłata wpisowego zł 20,—,
- 4) zdanie egzaminu wstępnego (z polskiego, rachunków i geografii),
- 5) stwierdzenie przez lekarza szkolnego normalnego zdrowia i zdolności do zawodu kupieckiego.

Egzamin wstępny (piśmienny) odbędzie się w połowie czerwca br.

Bliższych informacji udziela sekretariat szkoły, ul. Wodna 8. 6565

Kościierzyna

— Przed wystawą rzemieślniczą w Kościierzynie. W Kościierzynie odbyło się wielkie zebranie informacyjne, które zajął przewodniczący komitetu wystawy p. Kosznik Franciszek.

Referat propagandowy w sprawie Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej wygłosił p. Rogalla. P. Kosznik poinformował zebranych o wystawie rzemieślniczej, która odbędzie się w dniach od 17-go do 19-go czerwca br. w Kościierzynie. Nad sprawą wystawy otwarto dyskusję, w której zabrali głos pp. Rzeźnikowski, Rogalla, Marchewicz, Czapiewski i Rosinek.

Na F.O.N. złożyli zebrani 30,86 zł.

W dalszym ciągu odbyło się zebranie radywczajne walne Koła.

Wobec rezygnacji dwóch członków zarządu, tj. prezesa i skarbnika, wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli pp.: Kosznik Franciszek — prezes, Marchewicz Franciszek — zast. prez., Kopicki Paweł — sekretarz, Słomiński Stefan — zast. sekret., Rzeźnikowski Aleks. — skarbnik, Rosinek Augustyn i Wysocki Leon — ławnicy.

Po wyborze zarządu oddał marszałek p. Rogalla dalsze urzędowanie w ręce nowo wybranego prezesa p. Franciszka Kosznika. Prezes podał do wiadomości okólniki Izby Rzemieślniczej oraz Związku, po czym przyjął do Koła nowych członków w liczbie 27, którzy zgłosili się dzięki referatowi organizacyjnemu, wygłoszonemu na zebraniu informacyjnym. Przypuszczalnie zgłoszono by się jeszcze więcej nowych członków, ale przeszkodziła temu zła pogoda, która uniemożliwiła przybycie na zebranie rzemieślnikom z dalszych miejscowości powiatu.

W wolnych głosach zabrał głos p. Marchewicz i stawił wniosek, aby w rocznicę śmierci założyciela nowego Stowarzyszenia ks. dziekana Knasta złożono wieniec na Jego grobie.

Na tym porządek obrad wyczerpano, wobec czego rozwiódł zebranie hasłem „Cześć Rzemiosłu”.

Wyciąć — zachować i pamiętać do 5 maja**Normy subskrypcyjne Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej****ROLNICTWO****Ziemia I. kategorii:**

ponad 5 ha	do 15 ha	gruntu użytkowego	1 bon	20 zł
" 15 "	do 50 "	" " " "	2 bony	40 zł
" 50 "	do 75 "	" " " "	1 obligacja	100 zł
" 75 "	do 100 "	" " " "	2 " "	200 zł
" 100 "	do 200 "	" " " "	4 " "	400 zł
" 200 "	do 500 "	" " " "	5 " "	500 zł
" 500 "	do 1000 "	" " " "	8 " "	800 zł
" 1000 "			10 " "	1000 zł

po 10 zł od każdego 1 ha ponad 1000 ha

Ziemia II. kategorii:

ponad 15 ha	do 50 ha	gruntu użytkowego	1 bon	20 zł
" 50 "	do 75 "	" " " "	2 bony	40 zł
" 75 "	do 100 "	" " " "	1 obligacja	100 zł
" 100 "	do 200 "	" " " "	2 " "	200 zł
" 200 "	do 500 "	" " " "	4 " "	400 zł
" 500 "	do 1000 "	" " " "	5 " "	500 zł
" 1000 "			8 " "	800 zł

po 10 zł od każdego 1 ha ponad 1000 ha

Ziemia III. kategorii:

ponad 50 ha	do 75 ha	gruntu użytkowego	1 bon	20 zł
" 75 "	do 100 "	" " " "	2 bony	40 zł
" 100 "	do 200 "	" " " "	1 obligacja	100 zł
" 200 "	do 500 "	" " " "	2 " "	200 zł
" 500 "	do 1000 "	" " " "	4 " "	400 zł
" 1000 "			5 " "	500 zł

po 10 zł od każdego 1 ha ponad 1000 ha

PRZEMYSŁ

I. kat. przem. świad. przemysł. *)	— 2%	ustalonego za 1938 r. obrotu
II. " " " " "	— 1%	" " " "
III. " " " " "	— 1%	" " " "
IV. " " " " "	— 1/2%	" " " "
V. " " " " "	— 1/2%	" " " "
VI. " " " " "	— 1/2%	" " " "
VII. " " " " "	— 1/2%	" " " "

*) UWAGA: Za podstawę należy brać kategorie świadectw przemysłowych normalnie, bez ulg.

VIII. kat. przem. świad. przemysł.	a) rzemieślnicy, zwolnieni od podatku obrotowego w myśl przenisów art. 8 p. 5 ust. o pod. przemysłowym. pracujący sami	1 bon	20 zł
	b) pozostałe przedsiębiorstwa	1/2% od obrotu, ustalonego za r. 1938.	

HANDEL

I. kat. handl. świad. przemysł. *)	— 2%	ustalonego obrotu za r. 1938 *)
II. " " " " "	— 1%	" " " "
III. " " " " "	— 1%	" " " "
IV. " " " " "	— 2 bony	" " " "
V. a i V b		" " " "

*) UWAGA: Za podstawę należy brać kategorię świadectw przemysłowych normalnie, bez ulg.

**) UWAGA: Wliczając do podstawy także obrót artykułami, opłacającymi podatek w formie scalonej.

Handel jarmarczny

2% obrotu z roku 1938 bez względu na rodzaj handlu i długość dni jarmarcznych.

Pośrednicy handlowi giełdowi

5% prowizji, ustalonej przy wymiarze podatku obrotowego za r. 1938.

WOLNE ZAWODY

do 2000 zł	ustalonego przy wymiarze za r. 1938 obrotu	— 1 %
od 2001 do 3600 zł	" " " "	— 2 %
od 3601 do 4800 zł	" " " "	— 3 %
od 4801 do 7200 zł	" " " "	— 4 %
od 7201 do 12000 zł	" " " "	— 6 %
od 12001 do 24000 zł	" " " "	— 8 %
ponad 24000 zł	" " " "	— 12,5 %

WŁAŚCICIELE NIERUCHOMOŚCI BUDYNKOWYCH

do 4 izb	— 1 bon	20 zł
5 do 10 izb	— 2 bony	40 zł
11 do 20 izb	— 5% komornego lub wartości czynszowej ustalonej przy wymiarze podatku od nieruchomości na r. 1938	
ponad 20 izb	— 10% komornego i t. d. jak wyżej.	

UWAGA: Z nowowbudowanych domów ponad 4 izby o 100% wyżej.

PRACOWNICY UMYSŁOWI

do 160 zł	— 20 zł
161—300 zł	— 25%
301—400 zł	— 35%
401—600 zł	— 50%
601—1000 zł	— 75%
1001—2000 zł	— 100%
ponad 2000 zł	— 150% (1 1/2 pensji)

NOTOWANIA GIEŁDOWE**WARSZAWSKA GIEŁDA**

z dnia 27 kwietnia.

Belgia 90.32; Berlin 213.07; Gdańsk 100.25; Amsterdam 284.52; Kopenhaga 111.53; Londyn 24.96; Nowy Jork czek 5.323/4; Nowy Jork kabel 5.331/4; Oslo 125.52; Paryż 14.15; Sztokholm 128.72; Zurych 119.80; Włochy 28.07; Helsinki 11.03; Montreal 5.311/4. Tendencja nieco mocniejsza.

W a l u t y: — Belgi belgijskie 90.32; Dolary amerykańskie 5.321/2; Dolary kanadyjskie 5.29; Floreny holenderskie 284.52; Franki francuskie 14.15; Franki szwajcarskie 119.80; Funtki angielskie 24.96; Guldeny gd 100.25; Korony duńskie 111.53; Korony norweskie 125.52; Korony szwedzkie 128.72; Liry włoskie 17.60; Marki fińskie 11.03; Marki niemieckie srebrne 78.30.

A k c j e: — Bank Polski 116 — imienne 115; Cukier 38.50; Węgiel 36.50; Lilpop 92.25; Norblin 106; Ostrowiec 85.50; Starachowice 56.75; Zieleniewski 70. Tendencja niejednolita.

P a p i e r y: — 4 i pół procentowa wewnętrzna 61.50; 3 proc. inwestycyjna I em. 84, serie 88.50; 3 proc. inwestycyjna II em. 82.50; serie 86.50; 5 proc. konwersyjna 76; 5 proc. kolejowa 61 drobne: 4 proc. prem. dol. 41; 4 proc. konsolidacyjna 63; 4 i pół proc. Lwów 56.50; 4 i pół proc. ziemskie seria 5 59; 5 proc. Warszawy stare 73; 5 proc. Warszawy 1933 r. 71.50; 5 proc. Łodzi 1933 r. 61.50; 5 proc. Piotrków 1933 r. 58; 6 proc. obl. Warszawy 6 em. 74 drobne: 6 proc. oblig. Warszawy 8 i 9 emisja 71.50. Tendencja dla pożyczek nieco słabsza; dla listów utrzymana.

Hallo, tu Polskie Radio!**PIĄTEK, 28 KWIEŃNIA****Program ogólnopolski**

6.30 Audycje poranne. 11.00 Audycja dla szkół: „Z życia żołnierzy“ — audycja w opr. Wiktora Budzyńskiego. 11.25 Zespół „Lecuna Cuban Boys“ (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 15.00 „Marzenie o skrzydłach“ (Leonardo da Vinci) — sluchowisko Zofii Kossak-Szczuckiej. 15.25 Poradnik sportowy. 15.35 Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Salonowej (z Łodzi). 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Rozmowa z chorymi — ks. kapelana Michała Reka (ze Lwowa). 16.35 Wolfgang A. Mozart: Divertimento na 2 klarnety i fagot. 17.00 T operatory najwyższe i najniższe — odczyt. 17.15 Recital wiolonczelowy Kazimierza Wilkomirskiego. 17.45 Skrzynka techniczna — red. Wacław Frenkiel. 18.00 Piosenki marynarskie (płyty). 18.20 Praca przedolimpijska lekkoatletów — pog. Stan. Petkiewicz. 18.30 „Miłość — dar nieba zbyt drogi“ — kurant starożytny 19.00 Koncert rozrywkowy (ze Lwowa). 19.45 Odczyt wojskowy. 20.00 Audycja dla wsi. 20.15 Koncert rozrywkowy (ze Lwowa) (dalszy ciąg). 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Śpiewa Chór Polskiego Radia pod dyr. Stanisława Nawrota. Pieśni o morzu. 21.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej. 22.30 „Bohaterowie imperialni“. 22.45 Muzyka (płyty). 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny. 23.05 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

Rozgłoszenia Pomorska w Toruniu

6.57 Pieśń „Witaj Gwiazdo Morza“. 10.00 Melodie operetkowe (płyty). 10.55 Program na jutro. 11.25 Muzyka włoska (płyty). 13.00 Dla każdego coś ładnego (płyty). 13.50 Wiadomości z Pomorza. 17.45 „Błękitna bajka“ — audycja słowno-muzyczna. 18.15 Muzyka (płyty). 18.25 Wiadomości sportowe z Pomorza. 20.00 „Zdrowotność bydła“ — poradanka rolnicza — wygl. inż. Władysław Skrzypek. 22.55 Aktualności.

Audycje zagraniczne

19.00 SZTUTGART. „Walkiria“ — opera Wagnera.

UWAGA: Sumy z pensji, przypadające na subskrypcję Pożyczki, zaokrąglą się do pełnych kwot obligacji (100 zł) lub bonu 20 zł.

KOMISARZ GENERALNY

(—) Inż. Leon Berbecki, Gen. Broni.

DRZAZGI**Trzy zwrotki**

Chciałbym wysnuć piosnkę
Tak, jak nitkę z motka —
Podpisuj Pożyczkę
I to pierwsza zwrotka.

Wtenczas los przeciwny,
Zły kraju nie spotka
Podpisuj Pożyczkę
I to druga zwrotka.

Podpisz dziś natychmiast —
Armia twoja pieszczotka,
Poświęć dla niej wszystko —
To ostatnia zwrotka.

K.I.N.

**URZĘDOWA CEDUŁA GIEŁDY
ZBOŻOWO-TOWAR. W BYDGOSZCZY**

z dnia 27 kwietnia

Zyto 15.50—15.60; jęczmień 673/678 gl. 19.15—19.40; jęczmień 644/650 gl. 18.55—18.70
Tendencja na żyto i jęczmień lekko zniżkowa, reszta bez zmiany.

Obroty: pszenica 209 ton; żyto 509 ton; jęczmień 222 ton; owies 5 ton; mąka pszena 5 ton; mąka żytnia 53 ton; otręby psz. 32 ton; otręby żytnie 70 ton; otręby jęczmienne 10 ton. Ogólny obrót 1268 ton.

Siano nadnoteckie luzem 6.50—7.00; siano nadnoteckie prasowane 7.25—7.75 ton

19.30 SOFIA. „Manon“ — opera Masseneta.
20.15 FRANKFURT. Utwory Schumana.
21.00 RZYM. „Fedora“ — opera Giordana.
23.00 RADIO PARIS. Koncert nocny.

SOBOTA, 29 KWIEŃNIA**Program ogólnopolski**

6.30 Audycje poranne. 11.00 Audycja dla szkół: „Śpiewajmy piosenki“. 11.25 Motywy egzotyczne w muzyce filmowej (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 15.00 Teatr Wyobraźni dla dzieci: sluchowisko p. t. „O Kajtusiemizeracku i o szumiącym lesie“. 15.30 Muzyka obiadowa w wyk. Ork. Rozgł. Lwowskiej. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Kronika literacka w oprac. Romana Kotłowieckiego. 16.35 Recital fortepianowy Zbigniewa Grzybowski. 17.05 „Maik-fioletowy żak“ — poradanka, wygl. Axel-Stjerna. 17.15 „Przed 120 laty“ — audycja słowno-muzyczna. 18.00 Audycja japońska — z okazji święta narodowego Japonii. 18.15 Janina Godlewska i Chór Dana (płyty). 18.30 Audycja dla Polaków za granicą. 19.15 Koncert w wyk. Orkiestry Symfonicznej i Chóru P. R. 20.00 Audycja dla wsi. 20.15 D. c. koncertu w wyk. Ork. Symf. i Chóru P. R. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Koncert rozrywkowy. W przerwie o godz. 21.45—22.05: 1) „Katar“ — monolog Jana Adamińskiego; 2) „Diablik telefoniczny“ — monolog Ludwika Świeżańskiego. 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. K komunikat meteorologiczny. 23.05 Wiadomości z Polski w języku niemieckim. 23.15 Muzyka taneczna (płyty).

Rozgłoszenia Pomorska w Toruniu

6.57 Pieśń „Witaj Gwiazdo Morza“. 10.00 Koncert rozrywkowy (płyty). 10.55 Program na jutro. 11.25 Fantazje operowe (płyty). 13.00 Dla każdego coś ładnego (płyty). 13.50 Wiadomości z Pomorza. 18.00 „Niefortunny kapitan“ felieton Mieczysława Zydlera. 18.15 Muzyka (płyty). 18.25 Wiadomości sportowe z Pomorza. 20.00 „Zdrowotność bydła“ — poradanka rolnicza — wygl. inż. Władysław Skrzypek. 22.55 Aktualności.

Audycje zagraniczne

20.00 BRUKSELA FLAM. „Don Juan“ — opera Mozarta.
20.15 RADIO PARIS. „Le Paradis et la Peri“ — oratorium Schumana.

CZĘŚCI ZAMIENNE

Mercedes-Benz — Citroen — Chevrolet — Opel — Buick
oraz wszelkich innych marek. WARSZTATY REPARACYJNE

MOTOROWERY Z SILNIKIEM SACHSA

(5976

BRZESKIAUTO S. A.

BYDGOSZCZ
ul. Dworcowa 51
telefon 28-40.

Kapelusze

Habiga
Hückla
Goeperta

w najnowszych fasonach
w wielkim wyborze

Leon Kuczyński**Kuchnia i sypialnia**

łącznie zł 455.—

CENTRALA MEBLI

wł.: Lucja Małecka
Toruń, Stary Rynek 16
obok poczty

Firma polsko-chrześcijańska

Gruźlica płuc jest nieubagana i corocznie, nie robiąc różnicy wieści, wieku stanu kosi miliony ludzi. — PRZY ZWALCZANIU CHOROBY PŁUCNYCH BRONCHITU unocierzywego, męczącego kaszlu, GRYZY i t. p. stosują pp. lekarze „BALSAM TRIKOLAN” Gąseckiego, który ułatwia wydzielanie się płwociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel (1292.)

RUDGE 250-300 ccm. B. S. A. 250-350 ccm. 7637 Wyłączne przedstawicielstwo „DE-HA-TE” J. ENGLICHT I S-KA GDYNIA, PIŁSUDSKIEGO 56 NORTON 500 ccm. PUCH 200 ccm. TEL. 12-77

SPRZEDAŻE

Nadeszły już pończochy gazowe „jedwab natur.” znany trwały gat. po 3,9 i oraz 4,45 w najmodniejszych kolorach

R. Dąbowski Toruń, Szeroka 25, tel. 16-19 2952

Blachy żelazne ocynkowane stalowe mosiężne miedziane aluminiowe poleca

P. Tarrey, Toruń Tel. 2093 St. Rynek 23

Płótna in'ety 2483 gwarantowane W. Grunert Toruń, Szeroka 32 telef. 19-90

MEBLE w wielkim wyborze najkorzystniejszej wprost 2535 z FABRYKI MEBLI Zenon Kowalewski Toruń, N. Rynek 18 tel. 1312 2031 Pamiętaj że kupno mebli jest kwestią zaufania.

Rowery męskie, damskie, wariantowane, poleca na dogodnych warunkach spłaty „ELEKTRA” Toruń, ul. Chełmińska 4. (2695) Pluskwy karaluchy wytępia gruntownie z zarodkami nowym płyn: „Gazolit”. Wytwórnia: Sikora, Grudziądz, Legionów 11.

ROZNE Stacja Ładowania Akumulatorów samoch. — Konserwacja — Naprawa. „Auto-Stop” — Gdynia, ul. 3-go Maja 23 (obok Banku Polskiego). (7666)

„F tro” profesjonalne futer podług najnowszych modeli. Ceny niższe. Przechowalnia futer. Toruń, Szeroka 23 piętro, telefon 24-28. 2951

Tłumacz przysięgły francuski, rosyjski. Biuro pisanie poda. Wykonanie maszynowe terminowo dokładnie. Tel 12-48. Nieczuja-Ihnatowicz, opiek. s. s. — Gdynia, ul. Piłsudskiego Nr 5, m. 37 (7653)

Cncsz wiedzieć to, co cię interesuje?.. to przyjdź do Znawcy-Astrologa, który powie ci wszystko. Chelmino, Rynek 19. 9874

Trwałą onduację po cenach niższych poleca Zasad Fyzjoterapii ul. Bydgoska 58.

PROSZKI MIGRENO-NERVOSIN HOCUTER zaskorowienie GRYPA, PRZEZIĘBIENIE BOLE GŁOWY, ZĘBOWIŁP. Radajcie oryginalnych proszków tylko z HOCUTEREM

PRZETARG PRZYMUSOWY

W sobotę, dnia 29 kwietnia br. będą sprzedawał w drodze przetargu przymusowego za gotówkę najwięcej dającym: o godzinie 11 w Grudziądzu, ul. Marszałka Pocha 22 u p. Jabłońskiego samochód osobowy „Fiat”. 11235

(-) Tomasz Maćkowiak, komornik

OBWIESZCZENIE

Zarząd Miejski podaje do wiadomości wszystkim odbiorcom energii elektrycznej, że samowolne zrywanie założonych przez Elektrownię Miejską plomb przy bezpiecznikach i licznikach elektrycznych jest niedozwolone.

Za wszelkie manipulacje przy urządzeniach elektrycznych Elektrowni Miejskiej odpowiada w myśl § 6 warunków dostawy energii elektrycznej odbiorca prądu.

Za zerwanie lub uszkodzenie plomb przy bezpiecznikach, płaci odbiorca odszkodowanie w wysokości 5 zł. Za wszelkie inne manipulacje przy urządzeniach Elektrowni Miejskiej ustala się każdorazowo wysokość odszkodowania osobno.

W razie stwierdzenia przez koncesjonowanego instalatora przepalenia się zapłombowanych bezpieczników względnie liczników należy zawiadomić pogotowie elektryczne, które czynne jest do godziny 22,00 (telefon 20-00).

Zarząd Miejski w Grudziądzu 5736 Przedsiębiorstwa Miejskie

WEZWANIE DO SKŁADANIA OFERT PISEMNYCH

Państwowy Zakład Zdrojowy w Ciechocinku ogłasza nieograniczony przetarg publiczny na: 1) dostawę 3.000 ton mialu węglowego, 2) dostawę 1.000 ton grysiku, 3) dostawę 1.500 ton węgla orzech I, 4) dostawę 200 ton koksu grubego, 5) dostawę 200 ton koksu orzech I, 6) dzierżawę lokalu pod mleczarnią w parku sosnowym, 7) dzierżawę miejsc pod zdjęcia fotograficzne: a) na terenie basenu i parku zdrojowego, b) na terenie parku głównego, c) na parterach koło łazienek, d) na terenie parku łąkowego, e) na terenie parku sosnowego, f) na terenie koło pomnika Traugutta. — Termin składania ofert do dnia 5 maja 1939 r. Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 6 maja rb. godz. 12.00. Oferty należy składać wyłącznie na formularzach przetargowych, które można otrzymać w Państwowym Zakładzie Zdrojowym i Ciechocinku. — Państwowy Zakład Zdrojowy zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, oraz nieważnienie przetargu. 11292

Dyrektor Zakładu Zdrojowego (St. Wiśniewski).

Snia 2-3/39 2960 Zspowiedz. Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1. Władysław Świerczyński kolejarz zamieszkały w Podolu pow. rypin, syn r. b. b. Teodora Świerczyńskiego i jego żony Józefy z domu Kępińska zamieszkałych w Łuszkowie pow. Świecie 2. panna Aniela Mojżesz gospodyni zamieszkała w Gorzyczynie pow. Brodnica, córka zmarłych rolników Władysława Mojżesza i Ireny zony Marianny z domu Nowakowska chcą zawrzeć związek małżeński. Obwieszczenie zapowiedzi nastąpi w imieniu Zarządów Gmin: Brodnica wieś i Pruszcz Pomorski oraz w gminach Gorzyczyna i Pruszcz Pomorski i w Gazecie Pomorskiej Brodnica, dnia 21 kwietnia 1939 r. Urzędnik stanu cywilnego w zastępstwie Cegielski

Nr. 2-BR/39 2949 Zarząd Gminy w Bobrowie, powiatu brodnickiego, województwa pomorskiego ogłasza

Konkurs

na stanowisko pomocnika sekretarza gminnego z poborami w gumowy. Podania z własnoręcznie pisany życiorysem i odpisanymi świadectw, poświadczaniem obywatelstwem oraz świadctwem zdrowia należy wnieść w terminie do dnia 15 maja br. Pośada do objęcia od zaraz. Sekretarz gminy: (-) Józef Maczkowski. Wójt gminy: (-) Jan Wójcik.

Sprzedam zaraz pod Warszawą

Cztery place hipot Nr 9, 10, 11, 12 — razem 1 i pół morgi w Gólkowie pod Warszawą, dojazd szeroko i wąskotorową kolejką. 150 drzew owocowych, 1.000 krzewów (srebrne świerki, tuje, morwy) ponad 70 włoskich topoli. Dom i domek służbowy (murowane), siana, studnia (27 kręgów, woda i klasy) Świeża plantacja malin i truskawek (6.000 krzaków). Za gotówkę. Cena ostateczna 30 tys złotych. Wiadomość: Gólków pod Warszawą, willa „Kalinówka” ul. Lechitów Jaworski — lub Gdynia — Red. „Gazety Pomorskiej” Kwiatkowskiego 735 (Dom Pagedu)

ROGERIA POLSKA rok uobliżony Artykuły toaletowe — Farby — Perfumeria Foto: Film — Wywoływanie Telefon 22813 — Kopiażenie 2 razy dziennie 15 Zygmunt Bułhński Kassub. Markt 1a. przy dworcu (róg Danziger Privat-Actien-Bank).

Po ukończeniu generalnego remontu otwieram moje lokale Śniadalnica - bar i sklep sprzedaży butelkowej w sobotę dnia 29. kwietnia 1939 o godz. 11-tej przed południem Z poważaniem Wacław Maćkowiak

Tapety Franaszka w najnowszszych deseniach już nadeszły. Adam Gałdyński. Toruń, Szeroka 9. Tel. nr 1875. (2654)

Nomosei miodenne sukienki duży wybór Składanowski Toruń, St. Rynek 24 Kredyt na asygnaty.

Filcowe!!! słomkowe modelowe kapelusze, olbrzymi wybór fasonów, kolorów, po znanych m'skich cenach. Labor, Toruń, Szewska 12. 2954

REKLAMA DZWIIGNIA HANDLU

Sypialnie jadalnie, gabinety, łazienki, kuchnie poleca 847 T. KASPROWICZ Toruń ul. Prosta 5

Hurtowo i detalicznie zakupuje artykuły malarskie, lakiernicze, gospodarze i drogerijne w Hurtowni Drogerji, Rzymkowski, Toruń, Szeroka 43 2902

Jadainie Sypialnie solidne, w rozmaitych egzotycznych drzewach 310 BRACIA TEWS Toruń, Mostowa 30.

Kole wciąż nową, musz! Pani mieć... By serca chwytają w sieć! Strzelecki, Toruń, Szewska 12. Zegarmistrz.

KANTOROWICZ RESTAURACJA WINIARNIA Toruń, Szeroka 18. Wspianaly lokal. Kuchnia na najwyższym szczeblu swego zadania. Obsługa kulturalna i fachowa. 2953 Ceny niskie!!

KONKURS! Wydział Powiatowy w Wyrzysku ogłasza konkurs na stanowisko technika drogowego. Warunki: 1) świadectwo ukończenia jednej z krajowych uczelni technicznych 2) narodowość polska 3) obywatelstwo polskie 4) niepełnokroczony 40 rok życia. Do wniosku należy dołączyć curriculum vitae, świadectwa odbytej praktyki, świadectwo moralności. Kandydat zostanie zatrudniony w pierwszym rzędzie na drogach gminnych przy robotach szarwarkowych. Warunki płacy: X lub IX stopień płacy prac. samorządowych i 60.— zł ryczałtu na rozjazd. Wniosek należy składać do Wydziału Powiatowego w Wyrzysku do dnia 15 maja 1939 r. Przewodniczący Wydziału Powiatowego (-) L. Muzyczka Starosta Powiatowy. 11232

Przewodniczący Wydziału Powiatowego w Chełmnie 11234 Nr. Gosp. 3/1/38

OGŁOSZENIE w sprawie publicznej sprzedaży parceli budowlanej w Unistawiu Chełmno, dnia 25 kwietnia 1939 r. Niniejszym podaje do publicznej wiadomości, że we wtorek dnia 23 maja 1939 r. o godz. 11 w Unistawiu odbędzie się przetarg publiczny parceli budowlanej w Unistawiu. Oferenci muszą najpóźniej w dniu licytacji na miejscu do rąk Komisji złożyć wadium licytacyjne w wysokości 200 zł. Warunki przetargu można otrzymać w biurze Wydziału Powiatowego w Chełmnie, pokój nr. 20, względnie na miejscu przetargu. Wydział Powiatowy zastrzega sobie dowolny wybór oferenta. Zbiórka reflektantów w wyżej oznaczonym terminie w Urzędzie Gminnym w Unistawiu. Przewodniczący Wydziału Powiatowego: (-) Z. Gużewski Starosta Powiatowy.

Krem HALINA Nr. 2 usuwa zmarszczki idealnie pielęgnuje cerę. 5855

PRZETARG NA NAPRAWĘ MOSTÓW. Dyrekcja Okr. Kolei Państwowych w Toruniu rozpisuje przetarg publiczny na naprawę mostów w obrębie Oddziałów Drogowych Bydgoszcz i Toruń. Formularze przetargowe, tj. ślepy kosztorys i warunki składania ofert otrzymać można bezpłatnie, zaś przy przesłaniu pocztą za opłatą 0,50 zł w Dyr. Kolei Państw. w Toruniu, pokój 420, gdzie również można przejrzeć plany, warunki ogólne wykonywania robót i otrzymać można informacje. W sprawie obejrzania miejsca robót należy zgłaszać się do Oddziałów Drogowych w Bydgoszczy i w Toruniu. Oferty sporządzone na oryginalnych z Dyrekcji otrzymanych formularzach i zgodnie z warunkami składania ofert, zaopatrzone napisem „Oferta do przetargu na dzień 8 maja na wykonanie napraw mostów” winny być składane do skrzynki ofertowej w westybulu gmachu D. O. K. P. lub przesłane pocztą do dnia 8 maja, godz. 9. Otwarcie ofert nastąpi dnia 8 maja godz. 10 w sali konferencyjnej D. O. K. P. w Toruniu. Do oferty musi być dołączony kwit lub dowód na wpłacenie do Kasy Dyrekcyjnej wadium w wysokości 5 proc. oferowanej kwoty. Weksli solo (bez żyra) nie przyjmuje się jako wadium. Oferta obowiązuje Firmę pod rygorem utraty wadium przez przeciąg 6 (sześciu) tygodni. Terminy wykonania robót określone są w kosztorysach przetargowych. Oferty nie uwzględnione pozostaną bez odpowiedzi, zaś wadła zwrócone firmom. Dyrekcja zastrzega sobie wyraźnie zupełnie dowolny wybór oferenta bez względu na wysokość oferty, oraz możliwość unieważnienia przetargu bez podania powodów. 11233 Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych.

Reklama dźwignią handlu

OGŁOSZENIA: wiersz milimetryowy na stronie 7-lamowej 0,20 zł w tekście na pierwszej stronie 1,00 zł w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł w tekście na dalszych stronach 0,50 zł Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 95 procent drożej. Dla poszukujących pracy i niekorzyst 25 proc. niższ. Komunikaty 50 gr. za wiersz. Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku ceownik ogłoszeniowy jest identyczny z ceownikiem dla Polski, a tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI: Z doręczaniem przy pomocy poczty wyd. K. s do 2,10 miesięcznie z datkami książkowymi 2,50 Z odbiorem w administracji z dodatkiem książkowymi 2,20 Bez dodat. książkowych z doręczaniem przez pocztę 2,00 Z odbiorem w administracji 2,00 „Gazeta Gdańska” w Gdańsku: Z odbiorem w administracji lub odnośnikiem do domu . . . G. 2,00 Z doręczaniem przez pocztę . . . G. 2,32 Z dodatkami książkowymi G. 2,00 wzgl. G. 2,32 W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, Administracja nie odpowiada za dostarczenie pisma.

UWAGI: Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów; powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacone przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które nasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowym śledztwie należność rabat upada. Za terminowy druk i przepisanie miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Obciążenie listonosza angielskiego nie może przekraczać 17 i pół kg

Trudny jest zawód listonosza nie tylko u nas, ale i w Anglii. To też dzielni różnosciele poczty z dużą radością przyjęli rozporządzenie angielskiego ministra poczt, według którego obciążenie listonosza łącz-

Kto pierwszy rozpocznie wojnę?

Instytut amerykański dr Gallupa otrzymał następujące wyniki ankiety na pytanie: kto pierwszy rozpocznie wojnę? 62% odpowiedzi określiło Niemcy jako agresora, 12% — Italię, 20% — oba państwa osi. 75% zapytywanych wypowiedziało się poza tym za propozycją Roosevelta zwołania konferencji międzynarodowej.

nie z jego umundurowaniem i płaszczem nie może przekraczać 17 i pół kg. W razie znaczniejszego obciążenia listonosz ma prawo skorzystać z dorożki lub taksówki dla dowiezienia wybranych ze skrzynki listów do urzędu pocztowego. Przy roznoszeniu listów i paczek obciążenie nie może przekraczać podstawowej normy, w przeciwnym razie należy zaangażować siłę pomocniczą.

Płeć i lekarstwo

Chemikalia, używane jako lekarstwo, działają — według ostatnich badań fizjologów — w znacznie silniejszym stopniu na kobiety, niż na mężczyzn i to zastosowane w tych samych dawkach. Białym krukiem wśród lekarstw jest ada-

Sąd grodzki w Pretorii w Afryce Połud. skazał niedawno jednego z młodzieńców na grzywnę 25 funtów ang. (około 650 zł) za obrazę młodej dziewczyny, dokonaną w miejscu publicznym. Obraża polegała na tym, że młodzieniec pozdrowił dziewczynę, którą poznał w karnawale na jednej z zabaw, głośnym okrzykiem: „hallo, jak się masz maleńka“.

Skazany odwołał się do wyższej instancji która stanęła na stanowisku, że ani wyraz

lina, która jest środkiem nasennym i uspokajającym nerwy. Działa ona znacznie silniej na mężczyzn.

Dlaczego? — Niewiadomo.

Zapewne mężczyźni mają wrażliwszy system nerwowy.

„hallo“ ani też wyraz „maleńka“ nie zawiera w sobie cech obrazy, wobec czego wyrok poprzedniej instancji uchylili. W uzasadnieniu wyroku przewodniczący sądu podkreślił, że trudno wymagać, aby młody człowiek na widok ładnej dziewczyny, którą w dodatku poznał na balu, odwracał się i biegł podziwiać zwierzęta w zoologu.

W Monachium

Do sklepu spożywczego w Monachium wchodził mieszczka z koszyczkiem.

— Proszę mi dać ćwiartkę masła...

— Nie ma.

— No, to proszę o jajko...

— Nie ma!

— Dobrze, poproszę o ćwierć kilo kawy...

Kupiec zirytowany:

— Proszę panią, czy pani przyszła, aby coś kupić, czy też, aby politykować?...

Leiser oferuje:

Dla pani

Sandały letnie 5.90
białe i wszystkie kolory modne, kombinow., z prawdziwą podszewką skórzaną od

Sandały z boks sportowego 9.90
we wszystkich kolorach . . . . .

Sandały Flexibel 11.90
dużo własnych modeli, we wszystkich modnych kombin. 14.90, 13.90, 12.90

Modne pumpsy 11.90
czerwone, białe, granatowe, beżowe, zachwycające modele . . . . .

Eleg. obuwie do wiązania Flexibel z nakładką 13.90
granatowe, białe, brązowe, beżowe, kombinow.

Obuwie Trotteur i pumps 14.90
wspaniałe piękne modele, z ameryk. i L-XV obcasem, 19.50, 17.90 . . . . .

Luksus. obuwie Wertsiegel 22.50
znany gdański wyrób 1a kolorowy chevreaux i prawdziwy wąż, jaszcz., od

Poza tym piękne pończochy

Leisera

„Onda“ 2.65
I. gatunek

„Blauonki“ 3.45
I. gat. . . . .

„Manon“ 4.90
namiaszka czystego jedwabiu z obu stron do noszenia

Dobry jedwab naturalny II gat. 3.90 I. gat. 4.90

Dla dziecka

Skórz. sandały z boksu wołowego z podszewką krepową 31/35 2.25
3.25, 27/30 2.90, 25/26 2.45, 22/24

Skórz. sandały koloru natur. 4.75
z podszewką skórzaną, 31/35 7.50, 27/0 6.50, 23/26 5.75 . . . . . 21/22

Brązowy boks cielęcy Flexibel 4.90
buty 23/26 5.90 . . . . . 20/22

Obuwie z nakładką, pierwsz. boks cielęcy z podszewką skórzaną 31/35 10.50, 27/30 8.90 . . . . . 20/26

Obuwie sznurowane, pierwsz. boks wołowy 31/35 10.90 27/30 9.50

Poza tym piękne pończochy

dziecięce Leisera:

Skarpetki
kolorowe z różnobarwnym brzegiem 8/10 0.58, 5/7 0.58 . . . . . 2/4 0.48

Skarpetki
białe czerwone i korslowe, 8/10 0.95, 5/7 0.85 . . . . . 2/4 0.75

Dla pana

Skórzane sandały 10.50
kolor natur. z podszewką skórzaną 36/39 8.90 . . . . . 40/4

Obuwie weekendowe 12.90
1a brązowy boks wołowy, z podszewką krepową . . . . .

z podszewką skórzaną 13.90

1a skóra surowa, szara i brązowa z podszewką skórzaną 16.90

Półbutelki 1a boks cielęcy wykonany wyjątkowo na własnych niem. formach, prawdziwa robota brzegowa:

Leiser Standard 16.90
but roboczy brązowy 17.90 . . . . . czarny

Leiser-Record 19.75
czarny i brązowy . . . . .

Leiser-Prominent nowy piękny but markowy, czarny i we wszystkich brązowych modnych kolorach od 22.50

Leiser-Luxus 31.50
najlepsza marka światowa od

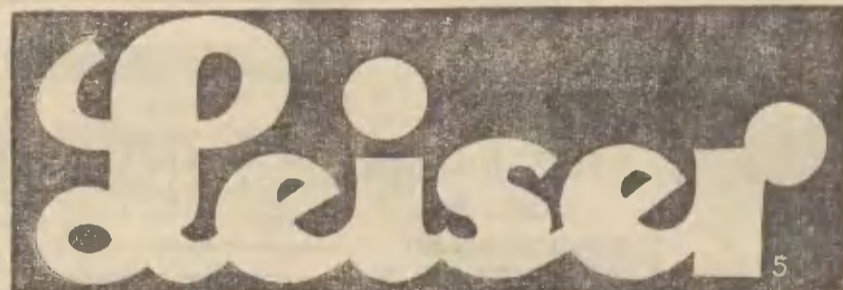
Poza tym piękne pończochy

Leisera:

Skarpetki modne wzory 2.45, 1.95, 1.25 0.95

Pończochy 3/4 dług. z brzeg. elast. od 2.25

Pończochy jedw. sztuczny, płat. 3.45 2.75

Największy magazyn obuwia w Gdańsku

Langgasse 73

J. F. WITKOP

Autoryzowana adaptacja
Eugeniusza Bałuckiego

Przygoda w Paryżu

Powieść współczesna

— Dwadzieścia dziewięć! odparł natychmiast Soederlund.

Tłum zakolysał się. Ludzie zaciekawieni walką zaczęli się rozglądać szukając przeciwników.

Agent umilkł gubiąc się w domysłach, kto z tylnych rzędów ośmiela się wchodzić mu w drogę. Miał wrażenie, że gdzieś słyszał ten głos.

— ...i po raz trzeci!

Młotek stuknął — „Święty Diego“ stał się własnością Soederlunda.

Szwed podniósł ramię, a gdy do niego dotarł wreszcie urzędnik, by pobrać zadatek ustalonej wysokości, wydarł kartkę z notesu i skreślił ówkiem: Sven Soederlund.

— To wystarczy — powiedział wręczając kartkę.

Urzędnik rzucił na nią okiem, coś mruknął z wyraźnym powątpiewaniem, powędrował za barierę i zaczął naradzać się szeptem z notariuszem.

W pierwszych rzędach lotem błyskawicy

rozniosła się wiadomość, że nabywcą obrazu jest jakiś pan podający się za nieżyjącego Szweda.

Odwracali się dziesiątki ludzi szukając go wzrokiem. Soederlund w jednej chwili odzyskał zupełny spokój — niech spróbują udowodnić, że się podszywam pod cudze nazwisko!

Agent Mac Macphersona już przeciskał się przez tłum. Chciał popatrzeć z bliska na człowieka, który go ubiegł w kupnie, a oprócz tego miał chętność oświadczyć, że jest znanym ze swych zbiorów Svenem Soederlundem.

— Ja mu pokażę... — mruzczał sapłąc gniewnie. — Każę natychmiast usunąć z sali...

Zbliżył się kipiąc wściekłością i niemal natrafił na Szweda, lecz zmieszany się nagle i stanął, zadzierając głowę i patrząc na Soederlunda jak na zjawę. Potem podniósł powoli dłoń i z wyrazem największego zdumienia zaczął sobie pocierać brodę.

— Poproszę pana o dowód osobisty! — zawołał notariusz, ponad głowami tłumu.

Soederlund wskazał na Szkota.

— Ten pan może poświadczyć — odpowiedział niewzruszenie. — Wie, kim jestem.

Agent ciągle mu się przyglądał w milczeniu. Zdumienie znikło prędko z jego okrągłej twarzy, a oczy błysnęły przebiegle — weszły niezbyt czystą sprawę.

Już nie wątpił, że ma przed sobą Svena Soederlunda. Poznał go pomimo braku przysłowionych wąsów, wszak nie dalej jak przed pół rokiem spotkał się z nim na licytacji w Rzymie. W takim razie wzmianka o śmierci Soederlunda i ten zmieniony wygląd były tylko podstępem. Nigdyby nie pomyślał, że Szwed, robiący wrażenie wielkiego pana, może się puszcząć na takie niesmaczne kawały. Był bardzo oburzony, jednak musiał stwierdzić, że to jest rzeczywiście Sven Soederlund.

Niezwykła sytuacja zupełnie wytrąciła z równowagi agenta. Występując w imieniu innego klienta, przekroczyłby na własną odpowiedzialność najwyższą granicę ustaloną przez swojego mocodawcę, lecz z Mac Macphersonem nie mógł tak postąpić, gdyż na tym tle już miał nieprzyjemną sprawę ze skąpym Szkotem. Wobec tego udał się do telefonu po nowe wskazówki.

Tymczasem „Santa Margareta z Antiochii“ też przeszła na własność Soederlunda, ale cena tego obrazu już skończyła do czterdziestu dwóch tysięcy franków. W każdym razie jadąc do Paryża nawet nie marzył, że kupi tak tanio te dwa wspaniałe Zurbarany.

Tryumfował jak zawodnik, któremu się udało pobić rekord światowy, a jednocześnie cieszył się niezwykłym dzieckiem z podarunków świętego Mikołaja. Upojony zwycięstwem, ujął Anielę pod ramię i poprowadził ją przez dziedziniec pałacowy.

— No, pani Anielo! — zawołał wesoło. — Chyba teraz mi wolno ponowić prośbę, by pani przyjęła pomoc Svena Soederlunda.

— Tak — skinęła głową. — Raz tylko zwątpiłam i to na chwilę. A wie pan, kiedy to było? Kiedy policjant nas zaprosił do komisariatu.

Roześmieli się oboje.

Teraz, gdy już nabył obrazu Zurbarana, mógł pomyśleć o uwolnieniu się od uciążliwego nazwiska Browna. Wprawdzie główny cel wszystkich poprzednich poczynań — nie wyłączając udziału w licytacji — został szczęśliwie osiągnięty i Anielę wiedziała, kim był naprawdę, lecz zamiary na bliską przyszłość wymagały urzędowego stwierdzenia tożsamości.

Dziś już nie widział podejrzanego osobnika towarzyszącego mu krok w krok jak nieodłączny cień: prawdopodobnie panowie z policji przekonali się, że posadzili go bezpodstawnie i dali mu spokój.

(Ciąg dalszy nastąpi)